

משלי

1 משלי שלמה בן-דוד מלך ישראל: 2 לרעת חכמה
 ומוסר להבין אמרי בינה: 3 לקחת מוסר השכל צדק
 ומשפט ומישרים: 4 לתת לפתאים ערמה לנער העת
 ומזמה: 5 ישמע חכם ויוסף לקח ונבון תחבלות יקנה:
 6 להבין משל ומליצה דברי חכמים וחידתם: 7 יראת
 יהוה ראשית דעת חכמה ומוסר אוילים בזו: פ 8 שמע
 בני מוסר אביך ואל-תטש תורת אמוך: 9 כי ו לנית חן
 הם לראשך וענקים לנרנרתוך: 10 בני אם-יפתוך חטאים
 אל-תבא: 11 אם-יאמרו לכה אתנו נארכה להם נצפנה
 לנקי חנם: 12 גבלעם פשאול חיים ותמימים כנורדי
 בור: 13 כל-חון יקר נמצא נמלא בתינו שלל: 14 גורלך
 תפיל בתוכנו כיס אחד יהיה לכלנו: 15 בני אל-תלך
 בדרך אתם מנע רגלך מנתיבתם: 16 כי רגליהם לרע
 ירוצו וימהרו לשפך-דם: 17 כי-חנם מזכה הרשת בעיני
 כל-בעל כנף: 18 והם לדמם יארבו יצפנו לנפשם: 19 כן
 ארחות כל-בצע בצע את-נפש בעליו יקח: פ 20 חכמות
 בתוץ תרנה ברחבות תתן קוליה: 21 בראש המיות
 תקרא בפתחי שערים בעיר אמריה תאמר: 22 עד-מתי
 פתים תאתבו פתי ולצים לצון חמדו להם וכסילים
 ישנאו-דעת: 23 תשובו לתוכתי הגה אביעה לכם רוחי

אוֹרֵיֶעָה דְּבַרִי אֶתְכֶם: ²⁴ יַעַן קָרָאתִי וַתִּמְאַנּוּ נְטִיתִי יָדַי וְאֵין
מִקְשִׁיב: ²⁵ וַתִּפְרְעוּ כָל־עֲצָתִי
וְתוֹכַחְתִּי לֹא אָבִיתֶם: ²⁶ גַּם־אֲנִי בְּאִידְכֶם אֲשַׁחַק אֲלַעַג
בְּבֹא פִּיְכֶם: ²⁷ בְּבֹא כְּשֹׁאוֹה | פִּיְכֶם וְאִידְכֶם כְּסוּפָה
יֵאָתֶה בְּבֹא עֲלֵיכֶם צָרָה וְצוּקָה: ²⁸ אֲזִי יִקְרָאנִי וְלֹא אֶעֱנֶה
יִשְׁחַרְנֵנִי וְלֹא יִמְצָאנִי: ²⁹ תַּחַת כִּי־שָׁנְאוּ דַעַת וַיִּרְאֵת יְהוָה
לֹא בָחַרוּ: ³⁰ לֹא־אָבוּ לְעֲצָתִי נֹאצוּ כָל־תוֹכַחְתִּי: ³¹ וַיֹּאכְלוּ
מִפְרֵי דֶרֶכָם וּמִמַּעֲצוֹתֵיהֶם יִשָּׁבְעוּ: ³² כִּי מְשׁוּבֵת פִּתְיָם
תִּהְרָגֶם וּשְׁלוֹת כְּסִילִים תֵּאבְדֶם: ³³ וְשִׁמְעֵ לִי יִשְׁכֹּן־בְּטַח
וְשִׁאֲנוּ מִפִּי־רַעָה: פ

2

¹ בְּנֵי אִם־תִּקַּח אֶמְרֵי וּמַצּוֹתַי תִּצְפֹּן אֶתָּךְ: ² לְהִקְשִׁיב
לְחֻכְמָה אֲזַנֶּךָ תִּשָּׂה לְבָרָךְ לְתַבּוּנָה: ³ כִּי אִם לְבִינָה תִקְרָא
לְתַבּוּנָה תִתֵּן קוֹלְךָ: ⁴ אִם־תִּבְקֹשֶׁנָּה כַּכֶּסֶף וְכַמְטָמוּנִים
תַּחֲפֹשֶׁנָּה: ⁵ אֲזִי תִבִּין יִרְאֵת יְהוָה וְדַעַת אֱלֹהִים תִּמְצָא:
⁶ כִּי־יִהְיֶה יִתֵּן חֻכְמָה מִפִּיו דַּעַת וְתַבּוּנָה: ⁷ וְצַפֵּן לְיִשְׁרִים
תּוֹשִׁיָה מִגֵּן לְהִלְכֵי תָם: ⁸ לְנֹצֵר אֲרֻחֹת מִשֶּׁפֶט וּדְרֹךְ
חִסְדּוֹ יִשְׁמֹר: ⁹ אֲזִי תִבִּין צַדִּיק וּמִשֶּׁפֶט וּמִיִּשְׁרִים כָּל־מַעֲגָל־
טוֹב: ¹⁰ כִּי־תִבּוֹא חֻכְמָה בְּלִבְךָ וְדַעַת לְנַפְשֶׁךָ יִנָּעֶם:
¹¹ מִזְמָה תִשְׁמֹר עָלֶיךָ תַבּוּנָה תִנְצֹרְכָה: ¹² לְהִצְלִיךָ מִדְרֹךְ
רָע מֵאִישׁ מִדְּבַר תִּהְפְּכוֹת: ¹³ הַעֲזוּבִים אֲרֻחֹת יִשָּׂר לְלֶכֶת
בְּדֶרֶךְ־חֹשֶׁךְ: ¹⁴ הַשְּׂמַחִים לַעֲשׂוֹת רָע יִגְּלוּ בְּתִהְפְּכוֹת
רָע: ¹⁵ אֲשֶׁר אֲרַחֲתֵיהֶם עֲקָשִׁים וְגִלּוּזִים בְּמַעֲגֻלוֹתָם:
¹⁶ לְהִצְלִיךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מִנְּכַרְיָה אֶמְרֵיהָ תִחַלִּיקָה:

17 העזבת אלוןך נעוריה ואת ברית אל תיה שִׁכְחָה: 18 כי שָׁחָה אֶל־מְנוֹת בֵּיתָהּ וְאֶל־רַפְּאִים מִעֹגֵל תִּיה: 19 כֹּל־בְּאִיָּה לֹא יִשׁוּבוּן וְלֹא־יִשְׁיִנוּ אֲרָחוֹת חַיִּים: 20 לְמַעַן תִּלְךָ בַדְּרֹךְ טוֹבִים וְאֲרָחוֹת צַדִּיקִים תִּשְׁמֹר: 21 כִּי־יִשְׁרִים יִשְׁכְּנוּ אֶרֶץ וְחַמְיָמִים יִנְתְּרוּ בָּהּ: 22 וְרָשָׁעִים מֵאֶרֶץ יִפְרְתוּ וּבֹנֵדִים יִסְחוּ מִמֶּנָּה: פ

3

1 בְּנֵי תוֹרָתִי אֶל־תִּשְׁכַּח וּמִצְוֹתַי יִצֹר לִבְךָ: 2 כי אֶרֶךְ יָמִים וּשְׁנוֹת חַיִּים וְשָׁלוֹם יוֹסִיפוּ לָךְ: 3 חֲסֹד וְאַמֶּת אֶל־יַעֲזֹבֶךָ קִשְׁרָם עַל־גְּרוֹתֶיךָ כְּתֹבָם עַל־לִוַח לִבְךָ: 4 וּמִצָּא־חַן וְשִׁכְל־טוֹב בְּעֵינֵי אֱלֹהִים וְאָדָם: פ 5 בְּטַח אֶל־יְהוָה בְּכֹל־לִבְךָ וְאֶל־בִּינְתֶךָ אֶל־תִּשְׁעֵן: 6 בְּכֹל־דְּרָכֶיךָ דַּעְהוּ וְהוּא יִישֹׁר אֲרָחוֹתֶיךָ: 7 אֶל־תִּתֵּי חֲכָם בְּעֵינֶיךָ יֵרָא אֶת־יְהוָה וְסוֹר מֵרַע: 8 רַפְּאוֹת תִּתֵּי לְשִׁרְךָ וְשִׁקּוּי לְעֲצָמוֹתֶיךָ: 9 כִּבֵּד אֶת־יְהוָה מֵהוֹנָה וּמֵרְאוּשִׁית כֹּל־תִּבּוֹאֲתֶךָ: 10 וַיִּמְלְאוּ אֶסְמֶיךָ שִׁבְעַת יְתִירוֹשׁ יִקְבִּיךָ וּפְרָצוּ: פ 11 מוֹסֵר יְהוָה בְּנֵי אֶל־תִּמְאָס וְאֶל־תִּקַּץ בְּתוֹכָהֶם: 12 כי אֵת אֲשֶׁר יֵאָתֵב יְהוָה יוֹכִיחַ וְכָאֵב אֶת־בֶּן יִרְצֶה: 13 אֲשֶׁרֵי אָדָם מִצָּא חֲכָמָה וְאָדָם יִפְיֵק תִּבּוֹנָה: 14 כי טוֹב סְחָרָה מִסְחָר־כֶּסֶף וּמְחָרוֹץ תִּבּוֹאֲתָה: 15 יִקְרָה הִיא מִפְּנִיִּים וְכֹל־חִפְצֵיךָ לֹא יִשׁוּ־בָהּ: 16 אֶרֶךְ יָמִים בְּיַמִּינָהּ בְּשִׂמְאוּלָּהּ עֶשֶׂר וְכָבוֹד: 17 דְּרָכֶיךָ דְּרָכֵי־נֹעַם וְכֹל־נְתִיבוֹתֶיהָ שָׁלוֹם: 18 עֵץ־חַיִּים הִיא לַמְחַזִּיקִים בָּהּ וְתִמְכֶיהָ מְאֹשֶׁר: פ 19 יְהוָה בְּחֲכָמָה יִסַּד־אֶרֶץ

כֹּונֵן שְׁמוֹם בַּתְּבוּנָה: 20 בְּדַעְתּוֹ תְּהוֹמֹת נִבְקְעוּ וְשִׁחִים יִרְעִפוּ-טָל: 21 בְּנֵי אֱלֹהִים מֵעֵינֵיהֶם נֶצֶר תִּשְׁיָה וּמִזְמָה: 22 וַיְהִינוּ חַיִּים לְנַפְשָׁהּ וְחַן לְנִרְגָּרְתֶּיהָ: 23 אִז תִּלְךָ לְבַטַח דַּרְכָּהּ וְרִגְלָהּ לֹא תִגּוֹף: 24 אִם תִּשְׁכַּב לֹא תִפְחַד וְשִׁכְבָתָּהּ וְעַרְבָה שְׁנֵתָה: 25 אֱלֹהֵי תִירָא מִפְּחַד פֶּתָאִם וּמִשְׁאֵת רְשָׁעִים כִּי תָבֹא: 26 כִּי־יִהְיֶה יִהְיֶה בְּכִסְלָהּ וְשָׁמֵר רִגְלָהּ מִלֶּכֶד: 27 אֱלֹהֵי־תִמְנַע־טוֹב מִבְּעָלָיו בַּהֲיוֹת לְאֵל יָדִיד לַעֲשׂוֹת: 28 אֱלֹהֵי־תִאֲמַר לַרְעִיד לָךְ וְשׁוֹב וּמִחַר אֲתָן וַיֵּשׂ אֲתָהּ: 29 אֱלֹהֵי־תִחַרְשׁ עַל־רַעְיָהּ רַעָה וְהוּא־יֹושֵׁב לְבַטַח אֲתָהּ: 30 אֱלֹהֵי־תִרֹב עִם־אֲדָם חַנּוּם אִם־לֹא גִמְלָהּ רַעָה: 31 אֱלֹהֵי־תִקְנֵא בְּאִישׁ חָמָס וְאֱלֹהֵי־תִבְחָר בְּכָל־דָּרְכָיו: 32 כִּי תֹעֲבֶבֶת יִתְנֶה נִלְוִז וְאֵת־יִשְׂרָיִם סוֹדוֹ: 33 מֵאַרְתַּת יִהְיֶה בְּבֵית רִשָׁע וּנְוָה צַדִּיקִים יִבְרָךְ: 34 אִם־לִלְצִים הוּא־יִלְיָץ וּלְעַנְיִים יִתֵּן־חֵן: 35 כָּבוֹד חֲכָמִים יִנְחִלוּ וְכַסִּילִים מָרִים קָלוּן: פ

4

1 שְׁמָעוּ בָנִים מוֹסֵר אָב וְהִקְשִׁיבוּ לְדַעַת בִּינָה: 2 כִּי יִלְקַח טוֹב נִתְתִּי לָכֶם תּוֹרָתִי אֱלֹהֵי־תַעֲזְבוּ: 3 כִּי־בֶן הֵייתִי לְאָבִי רַח וְיָחִיד לְפָנַי אֲמִי: 4 וַיִּרְנֵי וַיֹּאמֶר לִי יִתְמָד־דְּבָרִי לְבָךְ שָׁמֵר מִצִּוֹתַי וְחַיָּה: 5 קָנָה חֲכָמָה קָנָה בִינָה אֱלֹהֵי־תִשְׁכַּח וְאֱלֹהֵי־תִט מֵאַמְרֵי־פִי: 6 אֱלֹהֵי־תַעֲזְבֶה וְתִשְׁמַרְךָ אֶהְיֶה וְתִצְרָךְ: 7 רֵאשִׁית חֲכָמָה קָנָה חֲכָמָה וּבְכָל־קִנְיָנָהּ קָנָה בִינָה: 8 סִלְסִלָהּ וְתָרוּמָמָהּ תִּכְבַּדְךָ כִּי תִחַבְּקָנָה: 9 תִּתֵּן לְרֵאשִׁי לְוִית־חֵן עֲטַרְתַּת תִּפְאָרַת תִּמְנַנְךָ:

10 שָׁמַע בְּנֵי וְקַח אֲמָרֵי וַיִּרְבּוּ לָךְ שְׁנוֹת חַיִּים: 11 בְּדַרְךָ
 חֲכָמָה הִרְתִּיךָ הִדְרַכְתִּיךָ בְּמַעֲגָלֵי-יִשְׂרָאֵל: 12 בְּלִכְתֹּךָ
 לֹא-יִצָּר צַעֲרָךָ וְאִם-תָּרוּץ לֹא תִכְשָׁל: 13 תִּחְזַק בַּמוֹסֵר
 אֶל-תִּרְךָ נִצְרָה כִּי-הִיא חַיִּיךָ: 14 בְּאַרְחַ רְשָׁעִים אֶל-תִּבְאָ
 וְאֶל-תֵּאשֶׁר בְּדַרְךָ רָעִים: 15 פָּרַעְהוּ אֶל-תַּעֲבֹר-בּוֹ שְׁטָה
 מֵעַלְיוֹ וְעִבּוֹר: 16 כִּי לֹא יִשְׁנוּ אִם-לֹא יָרְעוּ וְנִגְזְלָה שְׁנָתָם
 אִם-לֹא יִכְשׁוּלוּ: 17 כִּי לָחֲמוּ לֶחֶם רָשָׁע וַיִּיּוֹן חַמְסִים
 יִשְׁתּוּ: 18 וְאַרְחַ צְדִיקִים כְּאוֹר גְּנֹה הוֹלֵךְ וְאוֹר עַד-נִכְוֵן
 הַיּוֹם: 19 דַּרְךְ רְשָׁעִים כְּאִפְלָה לֹא יָדְעוּ בְּמָה יִכְשָׁלוּ: פ
 20 בְּנֵי לְדַבְרֵי הַקְּשִׁיבָה לְאֲמָרֵי הַטֹּ-אֲזַנְךָ: 21 אֶל-יִלְיָזוּ
 מֵעֵינֶיךָ שְׁמֹרֶם בְּתוֹךְ לְבָבְךָ: 22 כִּי-חַיִּים הֵם לְמִצְאֵיהֶם
 וְלִכְלֹל-בְּשָׂרוֹ מִרְפָּא: 23 מִכָּל-מִשְׁמֵר נִצָּר לְבָבְךָ כִּי-מִמּוֹנוֹ
 תּוֹצֵאוֹת חַיִּים: 24 הִסֵּר מִמֶּךָ עֲקֻשׁוֹת פֶּה וּלְזוֹת שְׂפָתַיִם
 תִּרְחַק מִמֶּךָ: 25 עֵינֶיךָ לִנְכַח וּבֵיטוֹ וְעַפְעַפֵּיךָ יִישְׂרוּ נִגְדֶּךָ:
 26 פֶּלֶס מַעֲגָל רִגְלֶךָ וְכָל-דַּרְכֵיךָ יִכְנוּ: 27 אֶל-תִּטְ-יָמִין
 וּשְׂמֹאל הִסֵּר רִגְלֶךָ מִרָע:

5

1 בְּנֵי לְחַכְמָתִי הַקְּשִׁיבָה לְתַבּוּנָתִי הַטֹּ-אֲזַנְךָ: 2 לְשֹׁמֵר
 מִזְמוֹת וְדַעַת שְׂפָתֶיךָ יִנְצְרוּ: 3 כִּי נִפְתַּח תַּטְפֹּנָה שְׂפָתַי זָרָה
 וְחָלַק מִשְׁמֵן חֲכָמָה: 4 וְאַחֲרֵיתָהּ מָרָה כָּל-עֵנָה חֲדָה כְּחֶרֶב
 פְּיוֹת: 5 רִגְלֶיהָ יִרְדּוֹת מֹות שְׂאוֹל צַעֲדֶיהָ יִתְמַכּוּ: 6 אֶרְחַ
 חַיִּים פֶּן-תִּפְלֹס נָעוּ מַעֲגָלֶיהָ לֹא תִדַּע: פ 7 וְעַתָּה בָּנִים
 שְׁמַעוּ-לִי וְאֶל-תִּסְוְרוּ

מאמרי־פי: 8 תרתק מעליה דרכה ואל־תקרב
אל־פתח ביתה: 9 פן־תתן לאחרים הודך ושנתיך
לאכזרי: 10 פן־ישבעו זרים כחך ועצביך בבית נכרי:
11 ונהמת באחריהך בכלות בשרך ושארך: 12 ואמרת
איך שנאתי מוסר ותוכחת נאץ לבי: 13 ולא־שמעתי בקול
מוחי ולמלמדי לא־הטיתי אזני: 14 כמעט הייתי בכל־רע
בתוך קהל ועדה: 15 שתה־מים מבורך ונזלים מתוך
בארך: 16 יפוצו מעינתיה חוצה ברחבות פלגי־מים:
17 יהיו־לה לבהך ואין לזרים אתך: 18 יהי־מקורך ברוך
ושמח מאשת נעורך: 19 אילת אהבים ויעלת־חן דדיה
ירנה בכל־עת באהבתה תשגה תמיד: 20 ולמה תשגה
בני בזרה ותחבק חק נכריה: 21 כי נכח עיני יהוה
דרכי־איש וכל־מעולתיו מפלס: 22 עוונותיו ילכדנו
את־הרשע ובחבלי חטאתו יתמך: 23 הוא ימות באין
מוסר וברב אולתו ישגה: פ

6

1 בני אם־ערכת לרעה תקעת לזר כפיך: 2 נוקשת
באמרי־פיך
נלכדת באמרי־פיך: 3 עשה זאת אפוא בלי והנצל כי
באת בכף־רעה לך להתרפס ורחב רעיה: 4 אל־תתן שגה
לעיניך ותנומה לעפעפיך: 5 הנצל כצבי מיד וכצפור
מיד יקוש: פ 6 לך־אל־נמלה עצל ראה דרכיה וחכם:
7 אשר אין־לה קצין שטר ומשל: 8 תכין בקיץ לחמה
אגרה בקציר מאכלה: 9 עד־מתי עצל ותשכב מתי תקום

משנתה: 10 מעט שנות מעט תנומות מעט | חבק ידים
 לשקב: 11 ובא-כמהלך ראשך ומחסרך כאיש מגן: פ
 12 אדם בליעל איש און הולך עקשות פה: 13 קרץ בעינו
 מלל ברנגלו מרה באצבעתיו: 14 תהפכות | בלבו חרש
 רע בכל-עת מדנים ישלח: 15 על-כן פתאם יבוא אידו
 פתע ישבר ואין מרפא: פ 16 ששהנה שגא יהוה ושבע
 תועבות נפשו: 17 עינים רמות לשון שקר וידיים שפכות
 דם-נקי: 18 לב חרש מחשבות און רגלים ממהרות לרוץ
 לרעה: 19 יפית כזבים עד שקר ומשלח מדנים בין אחים:
 פ 20 נצר בני מצות אביה ואל-תטש תורת אמה: 21 קשכם
 על-לבך תמיד עגדם על-נרנרתך: 22 בהתהלךך | תנחה
 אתך בשכבה תשמר עליך והקיצות היא תשיחה: 23 כי נר
 מצוה ותורה אור ודרך חיים תוכחות מוסר: 24 לשמרך
 מאשת רע מחלקת לשון נכריה: 25 אל-תחמד יפיה
 בלבבך ואל-תקחך בעפעפיה: 26 כי בעד-אשה זונה
 עד-כפר לחם ואשת איש נפש יקרה תצוד: פ 27 היחיתה
 איש אש בחיקו ובגדיו לא תשרפנה: 28 אם-יהלך איש
 על-הנחלים ורגליו לא תכוונה: 29 כן הבא אל-אשת
 רעהו לא ינקה כל-הנגע בה: 30 לא יבוזו לנגב כי
 יגנוב למלא נפשו כי ירעב: 31 ונמצא ישלם שבעתים
 את-כל-הון ביתו יתן: 32 נאף אשה חסר-לב משתית
 נפשו הוא יעשנה: 33 נגע וקלון ימצא וחרפתו לא תמחה:
 34 כי-קנאה חמת-גבר ולא-יחמול ביום נקם: 35 לא-ישא
 פני כל-כפר ולא-יאבה כי תרבה-שחד: פ

7

1 בני שִׁמְרֵ אֲמָרִי וּמִצְוֹתַי תִּצְפֹּן אִתָּךְ: 2 שִׁמְרֵ מִצְוֹתַי וְחַיָּה
 וְתוֹרָתִי כְּאִשׁוֹן עֵינֶיךָ: 3 קִשְׁרָם עַל-אֶצְבְּעֹתֶיךָ
 כְּתָבָם עַל-לִוַח לִבֶּךָ: 4 אֲמַר לַחֲכָמָה אַחְתִּי אֵת וּמִדַּע
 לְבִינָה תִקְרָא: 5 לְשִׁמְרֶךָ מֵאִשָּׁה זָרָה מְנַכְרֶיהָ אֲמָרֶיהָ
 הַחֲלִיקָה: 6 כִּי בַחֲלוֹן בֵּיתִי בָעַד אֲשַׁנְבִּי נִשְׁקַפְתִּי: 7 וְאֵרָא
 בַּפְתָּאִים אֲבִינָה בְּבָנִים גָּעַר חֹסֵר-לֵב: 8 עֵבֶר בְּשׁוֹק אֲצֹל
 פָּנָה וְדָרְךָ בֵּיתָה וַיֶּעָד: 9 בְּנִשְׁפָּה-בְּעָרֵב יוֹם כְּאִשׁוֹן לְיֹלָה
 וְאֶפְלָה: 10 וְהִנֵּה אִשָּׁה לִקְרָאתוֹ שֵׁית זֹנֶה וּנְצַרְתָּ לֵב:
 11 הַמִּינָה הִיא וְסַרְרַת בְּבֵיתָה לֹא-יִשְׁפְּנוּ רַגְלֶיהָ: 12 פֶּעַם
 וּבַחוּץ פֶּעַם בְּרַחֲבוֹת וְאֶצֶּל כָּל-פָּנָה תֵאָרֵב: 13 וְהַחֲזִיקָה
 בּוֹ וְנִשְׁקָה-לוֹ הַעֲזָה פְּנֵיהָ וְתֹאמַר לוֹ: 14 זִכְחִי שְׁלָמִים עָלַי
 הַיּוֹם שְׁלָמֹתַי נִדְרֵי: 15 עַל-בֶּן יֶצְאָתִי לִקְרָאתֶךָ לְשַׁחַר
 פְּנֵיךָ וְאֲמַצְאֶךָ: 16 מִרְבֵּדִים רַבְדֹּתַי עַרְשֵׁי חֲטָבוֹת אֲטוֹן
 מִצָּרִים: 17 גַּפְתִּי מִשְׁכָּבִי מִרְ אֲהָלִים וְקִנְמוֹן: 18 לָכֵה
 נִרְוֶה רַדִּים עַד-הַבֶּקֶר נִתְעַלְסָה בְּאֲהָבִים: 19 כִּי אֵין
 הָאִישׁ בְּבֵיתוֹ הַלֵּךְ בְּדֶרֶךְ מִרְחֹק: 20 צָרוֹר-הַכֶּסֶף לִקְחָה
 בִּידוֹ לַיּוֹם הַכֶּסֶף יָבֵא בֵיתוֹ: 21 הִטְתּוֹ בְּרֵב לִקְחָה
 בַּחֲלֹק שְׁפָתֶיהָ תִדְיַחְנוּ: 22 הוֹלֵךְ אַחֲרֶיהָ פֶּתָאֵם כְּשׁוֹר
 אֶל-טַבַּח יָבֹא וְכַעֲכֵס אֶל-מוֹסֵר אֲוִיל: 23 עַד יִפְלַח חֵץ
 כְּבָדוֹ כְּמִתָּר צִפּוֹר אֶל-פֶּחַח וְלֹא-יָדַע כִּי-בִנְפֹשׁוֹ הוּא: פ
 24 וְעַתָּה בָּנִים שְׁמַעוּ-לִי וְהִקְשִׁיבוּ לְאֲמָרֵי-פִי: 25 אֶל-יִשְׁט
 אֶל-דַּרְכֵיהָ לִבֶּךָ אֶל-תִּתַּע בְּנִתִּיבוֹתֶיהָ: 26 כִּי-רַבִּים
 חֲלָלִים הִפְלִיחַ וְעֲצָמִים כָּל-הַרְגִּיהָ: 27 דַּרְכֵי שְׂאוֹל בֵּיתָה

יִרְדוּת אֶל־חֲדָרֵי־מָוֶת: פ

8

1 הֲלֹא־חֲכָמָה תִּקְרָא וְתִבְוֶנָה תִּתֵּן קוֹלָהּ:
 2 בְּרֹאשׁ־מְרוֹמַיִם עַל־דֶּרֶךְ בַּיִת נְתִיבוֹת נִצְבָּה:
 3 לִיד־שְׁעָרִים לְפִי־קֶרֶת מְבֹא פְתָחַיִם תְּלַוָּה: 4 אֲלֵיכֶם
 אִישִׁים אֶקְרָא וְקוֹלִי אֶל־בְּנֵי אָדָם: 5 הִבֵּינוּ פְתָאִים עֲרֹמָה
 וְכִסְיִלִים הִבֵּינוּ לֵב: 6 שְׁמְעוּ כִי־נִנְדָּיִם אֲדַבֵּר וּמִפְתַּח
 שְׁפָתַי מִישָׁרִים: 7 כִּי־אֲמַת יִהְיֶה חֲכִי וְתוֹעֵבֶת שְׁפָתַי רָשָׁע:
 8 בְּצֹדֵק כָּל־אֲמַרֵי־יְי אֵין בְּהֶם נִפְתָּל וְעִקְשׁ: 9 כָּל־ם
 גִּכְחִים לְמַבִּין וְיִשְׁרִים לְמַצְאֵי דַעַת: 10 קַחוּ־מוֹסְרֵי
 וְאֶל־כֶּסֶף וְדַעַת מִחֲרוּץ נִבְחָר: 11 כִּי־טוֹבָה חֲכָמָה
 מִפְּנִינִים וְכָל־חֲפָצִים לֹא יִשׁוּ־בָהּ: 12 אֲנִי־חֲכָמָה שְׁכַנְתִּי
 עֲרֹמָה וְדַעַת מִזְמוֹת אֲמַצָּא: 13 יִרְאֵת יִהְיֶה שְׁנֹאת רַע גֹּאֵה
 וְגֹאֵן וְדֶרֶךְ רַע וּפִי תִהְיֶה־שְׁנֹאתִי: 14 לִי־עֲצָה וְתוֹשִׁיָה
 אֲנִי בִינָה לִי גְבוּרָה: 15 בִּי מְלָכִים יִמְלְכוּ וְרוֹזְנִים יִתְקַקּוּ
 צֹדֵק: 16 בִּי שָׁרִים יִשְׁרוּ וְנָדִיבִים כָּל־שְׁפָטֵי צֹדֵק: 17 אֲנִי
 אֶהְיֶה אֶהֱבֶה וּמִשְׁחָרֵי יִמְצְאֵנִי: 18 עֲשֵׂר־וְכָבוֹד אֶתִּי הוֹן
 עֲתֵק וְצֹדֵקָה: 19 טוֹב פְּרִי מִחֲרוּץ וּמִפֶּזַ וְתִבּוּאָתִי מִכֶּסֶף
 נִבְחָר: 20 בְּאַרְח־צֹדֵקָה אֶהְלֵךְ בְּתוֹךְ נְתִיבוֹת מִשְׁפָּט:
 21 לְהִנְחִיל אֶהְבִּי וַיֵּשׁ וְאַצְרֹתֵיהֶם אֲמַלֵּא: 22 יִהְיֶה
 קִנְיֵי רֵאשִׁית דֶּרֶכּוֹ קָדָם מִפְּעֻלָּיו מֵאֵז: 23 מֵעוֹלָם נִסְכַּתִּי
 מִרֹאשׁ מִקְדַּמ־אֲרָץ: 24 בְּאֵין־תְּהַמּוֹת חוֹלְלָתִי בְּאֵין
 מְעִינּוֹת נִכְבְּדֵי־מַיִם: 25 בְּטָרָם הָרִים הִטְבְּעוּ לִפְנֵי גְבָעוֹת

חוֹלְלֵתִי: 26 עַד-לֹא עָשָׂה אֶרֶץ וְחוֹצוֹת וְרֹאשׁ עֶפְרוֹת
 תִּבַּל: 27 בְּהַכִּינּוּ שָׁמַיִם שָׁם אָנִי בְּחֹקוֹ חוּג עַל-פְּנֵי תְהוֹם:
 28 בְּאֲמָצוֹ שְׁחָקִים מִמַּעַל לְבַעֲזוֹ עֵינֹת תְהוֹם: 29 בְּשׁוּמוֹ לַיָּם
 אֶחְקוּ וַיִּמֵּיִם לֹא יַעֲבְרוּ-פִּיּוֹ בְּחֹקוֹ מוֹסְרֵי אֶרֶץ: 30 וְאַהֲיָהּ
 אֲצִלּוֹ אֲמוֹן וְאַהֲיָהּ שְׁעֵשָׁעִים יוֹם אֶיּוֹם מִשְׁחַקְתָּ לְפָנָיו
 בְּכָל-עֵת: 31 מִשְׁחַקְתָּ בְּתִבַּל אֶרְצוֹ וְשִׁעֲשַׁעִי אֶת-בְּנֵי אֲדָם:
 פ 32 וַעֲתָה בָנִים שָׁמְעוּ-לִי וְאַשְׁרֵי דְרָכֵי יִשְׁמְרוּ: 33 שָׁמְעוּ
 מוֹסֵר וְחָכְמוֹ וְאַל-תִּפְרְעוּ: 34 אֲשֶׁרֵי אֲדָם שָׁמַעַ לִי לְשִׁקֹּד
 עַל-דַּלְתֵתִי יוֹם אֶיּוֹם לְשֹׁמֵר מְזוֹזֹת פִּתְחֵי: 35 כִּי מִצְּאֵי מִצְּאֵי
 חַיִּים וַיִּפְּקֹ רְצוֹן מִיְהוָה: 36 וְחַטָּאֵי חַמְסֵי נִפְשׁוּ כָל-מְשֻׁנְאֵי
 אֲתֵבּוּ מוֹת: פ

9

1 חֲכָמוֹת בָּנְתָה בֵּיתָה חֲצֹבָה עֲמוּנָיָה שְׁבַע־ה: 2 טִבְחָה
 טִבְחָה מִסְכָּה יִיגֶה אֶף עָרְכָה שְׁלֹחָנָה: 3 שְׁלַחָה נַעֲרֹתֶיהָ
 תִקְרָא עַל-נָפְשֵׁי מַרְמֵי קֶרֶת: 4 מִי-פָתִי יָסַר הִנֵּה חֲסֵר-לֵב
 אֲמָרָה לוֹ: 5 לָכוּ לְחַמּוֹ בְּלַחְמֵי וְשִׁתּוֹ בִּגְיִן מִסְכָּתִי: 6 עֲזְבוּ
 פְתָאִים וְחַיּוֹ וְאַשְׁרוּ בְּדֶרֶךְ בִּיגָה: 7 יָסַר אֶלֶן לִקְחָה לוֹ
 קָלוֹן וּמוֹכִיחַ לְרָשָׁע מוֹמוֹ: 8 אַל-תּוֹכַח גֵּלֶן פֶּן-יִשְׁנֹאֲךָ
 הוֹכַח לְחָכָם וַיֵּאֱהָבֶךָ: 9 תֵּן לְחָכָם וַיַּחֲפֹס-עוֹד הוֹדַע
 לְצַדִּיק וַיּוֹסֶף לְקַח: פ 10 תִּחַלֵּת חֲכָמָה יִרְאֵת יְהוָה וְדַעַת
 קִדְשֵׁים בִּיגָה: 11 כִּי-בִי יִרְבּוּ יַמִּיךָ וַיּוֹסִיפוּ לָךְ שָׁנוֹת חַיִּים:
 12 אִם-חֲכָמָתְךָ חֲכָמָתְךָ לָךְ וְלִצְדִיק לְבָדָךְ תִּשָּׂא: 13 אֲשֶׁת
 כְּסִילוֹת הִמְיָה פְתִיּוֹת וּבַל-יִדְעָה מָה: 14 וַיִּשְׁבָּה לְפִתַּח
 בֵּיתָה עַל-כֹּפֵא מַרְמֵי קֶרֶת: 15 לִקְרָא לְעַבְרֵי-דֶרֶךְ

הַמִּישְׁרִים אֲרַחֲוֹתָם: ¹⁶ מִי־פָתִי יִסֵּר הַנְּהַ וְחִסֵּר־לֵב
וְאַמְרָה לֹא: ¹⁷ מִזֶּם־גְּנוּבִים יִמְתְּקוּ וְלֶחֶם סֹתְרִים יִנְעֵם:
¹⁸ וְלֹא־יִדַּע כִּי־רַפְּאִים שָׁם בְּעַמְקֵי שְׂאוּל קִרְאִיהָ: פ

10

¹ מִשְׁלֵי שְׁלֵמָה פ בֵּן חָכָם יִשְׁמַח־אָב וּבֵן כְּסִיל תּוֹנֵת
אָמוֹ: ² לֹא־יִזְעִילוּ אוֹצְרוֹת רָשָׁע וְצַדִּיקָה תִצְלֵל מִמֶּנּוֹת:
³ לֹא־יִרְעִיב יְהוָה נַפְשׁ צַדִּיק וְהוֹת רְשָׁעִים יִהְיֶה: ⁴ רֹאשׁ
עֵשָׂה כַּף־רְמִיָּה וְיָד חַרוּצִים תַּעֲשִׂיר: ⁵ אֲנֹר בַּקִּיץ בֵּן
מִשְׁכֵּל נִרְדָּם בְּקִצֹר בֵּן מְבִישׁ: ⁶ בְּרָכוֹת לְרֹאשׁ צַדִּיק
וּפִי רְשָׁעִים יִכְסֶה חֶמְס: ⁷ זָכַר צַדִּיק לְבִרְכָה וְשֵׁם רְשָׁעִים
יִרְקַב: ⁸ חֶכֶם־לֵב יִקַּח מִצְוֹת וְאֵוִיל שְׁפָתַיִם יִלְבֹּט: ⁹ הוֹלֵךְ
בְּתֵם יִלְךְ בְּטַח וּמַעֲקֹשׁ יִדְרֹכֵיו יִנְדַּע: ¹⁰ קַרְנֵי עֵיז יִתֵּן עֲצָבֹת
וְאֵוִיל שְׁפָתַיִם יִלְבֹּט: ¹¹ מְקוֹר חַיִּים פִּי צַדִּיק וּפִי רְשָׁעִים
יִכְסֶה חֶמְס: ¹² שְׁנָאָה תַעֲוֹרֵר מְדַנְּיִם וְעַל כָּל־פְּשָׁעִים
תִּכְסֶה אֶתְהָבָה: ¹³ בְּשִׁפְתַי נִבּוֹן תִּמְצָא חֶכְמָה וְשִׁבְט לְגוֹ
חִסֵּר־לֵב: ¹⁴ חֶכְמִים יִצְפְּנוּ־דַעַת

וּפִי־אֵוִיל מִחֲתָה קִלְבָּה: ¹⁵ תּוֹן עֲשִׂיר קִרְיַת עֲזוֹ מִחֲתַת
דָּלִים רִישָׁם: ¹⁶ פְּעֻלַּת צַדִּיק לְחַיִּים תְּבוֹאֵת רָשָׁע לְחַטָּאת:
¹⁷ אֲרַח לְחַיִּים שׁוֹמֵר מוֹסֵר וְעוֹזֵב תּוֹכַחַת מִתַּעֲוָה: ¹⁸ מִכְסֶה
שְׁנָאָה שְׁפָתַי־שָׁקֵר וּמוֹצֵא דָבָר הוּא כְּסִיל: ¹⁹ בְּרַב־דְּבָרִים
לֹא יִחַדֵּל־פֶּשַׁע וְחַשְׁד שְׁפָתָיו מִשְׁכִּיל: ²⁰ כֶּסֶף גִּבְחָר
לְשׁוֹן צַדִּיק לֵב רְשָׁעִים כְּמַעֵט: ²¹ שְׁפָתַי צַדִּיק יִרְעוּ
רַבִּים וְאֵוִילִים בְּחִסֵּר־לֵב יָמוּתוּ: ²² בְּרַפֵּת יְהוָה תִּיָּא

תַּעֲשִׂיר וְלֹא־יִוָּסֵף עֲצָב עִמָּה: ²³ כִּשְׁחֹק לְכַסִּיל עֲשׂוֹת זְמָה
 וְחֻכְמָה לְאִישׁ תְּבוּנָה: ²⁴ מְגֹרֶת רָשָׁע הִיא תְּבוּאָנוּ וְתֹאֲנוֹת
 צַדִּיקִים יִתֵּן: ²⁵ כַּעֲבוֹר סוּפָה וְאִין רָשָׁע וְצַדִּיק יִסּוּד עוֹלָם:
²⁶ כַּחֲמוֹץ | לְשֹׁנִים וְכַעֲשָׂן לְעֵינָיִם כֵּן הָעֵצָל לְשִׁלְחָיו:
²⁷ יִרְאֵת יְהוָה יִהְיֶה תוֹסֵיף יָמִים וּשְׁנוֹת רָשָׁעִים תִּקְצְרֶנָּה:
²⁸ תוֹחֲלֵת צַדִּיקִים שְׂמִיחָה וְתִקְנֵת רָשָׁעִים תֹּאבֵד: ²⁹ מְעוֹז
 לְתָם הַרְדָּף יִהְיֶה וּמְחַתָּה לְפַעְלֵי אָוֶן: ³⁰ צַדִּיק לְעוֹלָם
 בַּל־יִמוּט וְרָשָׁעִים לֹא יִשְׁכְּנוּ־אָרֶץ: ³¹ פִּי־צַדִּיק יָנוּב
 חֻכְמָה וּלְשׁוֹן תִּהְפָּכּוֹת תִּפְרֹת: ³² שִׁפְתֵי צַדִּיק יִדְעוּן רֵצוֹן
 וּפִי רָשָׁעִים תִּהְפָּכּוֹת:

11

1 מֵאֲזֵנֵי מִרְמָה תוֹעֵבֶת יִהְיֶה וְאָבֵן שְׁלֵמָה רְצוֹנוֹ:
 2 בָּא־זְרוֹן וַיִּבֹּא קָלוֹן וְאֶת־צְנוּעִים חֻכְמָה: ³ תַּמְתַּת יִשְׁרִים
 תִּנְחַם וְסִלֵּף בּוֹגְדִים וּשְׂדֵם: ⁴ לֹא־יוֹעִיל הוֹן בְּיוֹם עִבְרָה
 וְצַדִּיקָה תִּצְלִיל מִמָּוֶת: ⁵ צַדִּיקַת תָּמִים תִּיִּשֶׁר דְּרָכּוֹ וּבִרְשָׁעָתוֹ
 יִפֹּל רָשָׁע: ⁶ צַדִּיקַת יִשְׁרִים תִּצְלִיל וּבְהִנֹּת בִּגְדִים יִלְבְּדוּ:
 7 בְּמוֹת אָרֶם רָשָׁע תֹּאבֵד תִּקְוָה וְתוֹחֲלֵת אוֹנִים אֲבָדָה:
 8 צַדִּיק מִצָּרָה נִחְלָץ וַיִּבֹּא רָשָׁע תַּחֲתָיו: ⁹ בְּפֹה חֲנֹף יִשְׁתַּח
 רַעְהוּ וּבִדְעַת צַדִּיקִים יִחְלְצוּ: ¹⁰ בְּטוֹב צַדִּיקִים תַּעֲלֶץ
 קַרְיָה וּבֹאבֵד רָשָׁעִים רָנָה: ¹¹ בְּבִרְבַּת יִשְׂרָיִם תִּרוֹם קָרַת
 וּבְפִי רָשָׁעִים תִּהְרָס: ¹² בְּזִלְרַעְהוּ חֲסֵר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנֹת
 יִחְרִישׁ: ¹³ הוֹלֵךְ רָכִיל מִנְּגִלַּת־סוּד וְנֹאמֵן־רוּחַ מִכֶּסֶה
 דָּבָר: ¹⁴ בְּאֵין תַּחֲבִלוֹת יִפְלֶעַם וְתִשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ:
 15 רַעֲיוּעַ כִּי־עָרַב זָר וּשְׂנֵא תִקְעִים בּוֹטֵחַ: ¹⁶ אֶשֶׁת־חַן

תתמוך כבוד ועריצים ותמכו-עֲשֶׂר : 17 גמל נפשו איש חסד ועבד שארו אכזרי: 18 רשע עשה פעלת-שקר וזרע צדקה שֹׁכֵר אֵמֶת: 19 פן-צדקה לחיים ומרהף רעה למותו: 20 תועבת יהוה עקשי-לב ורצונו תמימי דרך: 21 יד ליד לא-ינקה רע וזרע צדיקים נמלט: 22 גזם זהב באף חזיר אשה יפה וסרת טעם: 23 תאנת צדיקים אד-טוב תקנת רשעים עברה: 24 יש מפזר ונוסף עוד וחושף מישר אד-למחסור: 25 נפש-ברכה תדשן ומרוה גם-הוא יורא: 26 מנע בר יקבהו לאום וברכה לראש משביר: 27 שחר טוב יבקש רצון ודרש רעה תבואנו: 28 בוטח בעשורו הוא יפל וכעלה צדיקים יפרחו: 29 עוכר ביתו ונחל-רוח ועבד אויל לחכם-לב: 30 פרי-צדיק עץ חיים ולקח נפשות חכם: 31 תן צדיק בארץ ושלם אף כי-רשע וחוטא:

12

1 אהב מוסר אהב דעת ושנא תוכחת בער: 2 טוב זביק רצון מיהנה ואיש מזמות ירשע: 3 לא-יבון אדם ברשע ושרש צדיקים בל-ימוט: 4 אשת-חיל עטרת בעלה וכרקב בעצמותיו מבישה: 5 מחשבות צדיקים משפט תחבלות רשעים מרמה: 6 דברי רשעים ארב-דם ופי ישרים יצילים: 7 הפוד רשעים ואינם ובית צדיקים יעמד: 8 לפי-שכלו יהלל-איש ונעוה-לב יהנה לבו: 9 טוב גקלה ועבד לו ממתכבד וחסר-לקח: 10 יורע צדיק נפש בהמתו ורחמי רשעים אכזרי: 11 עבד אדמתו ישבע-לקח ומרהף ריקים חסר-לב: 12 חמד רשע מצוד

רעים ושרש צדיקים יתן: ¹³ בפשע שפתים מוקש רע
 ויצא מצרה צדיק: ¹⁴ מפרי פי־איש ישבע־טוב וגמול
 ידי־אדם ישוב לו: ¹⁵ גִּדְרָה אוֹיֵל יִשָּׁר בְּעֵינָיו וְשָׁמַע
 לְעֵצָה חָכָם: ¹⁶ אוֹיֵל בַּיּוֹם יִנְדַע כַּעֲסוֹ וְכִסָּה קָלוֹן עָרוֹם:
¹⁷ יִפְיחַ אֲמוֹנָה יַגִּיד צְדָק וְעַד שִׁקְרִים מִרְמָה: ¹⁸ יִשָּׁ
 בּוֹטָה כְּמִדְקָרוֹת חָרָב וּלְשׁוֹן חֲכָמִים מִרְפָּא: ¹⁹ שִׁפְת־אֲמֵת
 תִּכּוֹן לְעַד וְעַד־אֲרִיזָה לְשׁוֹן שִׁקֵּר: ²⁰ מִרְמָה בְּלֵב־חַרְשֵׁי
 רַע וּלְיַעֲצֵי שָׁלוֹם שִׁמְחָה: ²¹ לֹא־יֵאָנֶה לְצַדִּיק כָּל־אֵוֹן
 וְרָשָׁעִים מְלֹאוּ רַע: ²² תּוֹעֵבֶת יִהְיֶה שִׁפְת־שִׁקֵּר וְעֲשֵׂי
 אֲמוֹנָה רְצוֹנוֹ: ²³ אָדָם עָרוֹם כָּסָה דַעַת וְלֵב כָּסִילִים יִקְרָא
 אִוְלָת: ²⁴ יִד־חֲרוּצִים תִּמְשׁוּל וְרִמְיָה תִּהְיֶה לְמָס: ²⁵ דִּבְרָאָה
 בְּלֵב־אִישׁ יִשְׁחָנָה וּדְבַר טוֹב יִשְׁמַחָנָה: ²⁶ יִתַּר מִרְעֵהוּ
 צַדִּיק וּדְרֹךְ רָשָׁעִים תִּתַּעַם: ²⁷ לֹא־יִחַרְדּוּ רִמְיָה צִידוֹ
 וְהוֹן־אָדָם יִקֵּר חֲרוּץ: ²⁸ בְּאַרְח־צְדָקָה חַיִּים וּדְרֹךְ נְתִיבָה
 אֶל־מוֹת:

13

¹ בֵּן חָכָם מוֹסֵר אֵב וְלֵץ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה: ² מִפְּרִי
 פִּי־אִישׁ יֵאָכֵל טוֹב וְנִפְשׁ בְּגִדִים חָמָס: ³ נֹצֵר פִּיו שִׁמֵּר
 נַפְשׁוֹ פֶּשֶׁק שִׁפְתָיו מִחֲתָה־לוֹ: ⁴ מִחֲתָאָה וְאֵין נִפְשׁוֹ עֲצָל
 וְנִפְשׁ חֲרָצִים תִּדְשֵׁן: ⁵ דִּבְר־שִׁקֵּר יִשְׁנֵא צַדִּיק וְרָשָׁע יִבְאִישׁ
 וְיִחַפִּיר: ⁶ צְדָקָה תִּצָּר תִּם־דְּרֹךְ וְרָשָׁעָה תִּסְלַף חֲטָאת:
⁷ יִשׁ מִתַּעֲשֵׂר וְאֵין כָּל־מִתְרוֹשֵׁשׁ וְהוֹן רָב: ⁸ כִּפֹּר נִפְשׁ־אִישׁ
 עֲשֵׂרוֹ וְרָשׁ לֹא־שָׁמַע גְּעָרָה: ⁹ אֹר־צַדִּיקִים יִשְׁמַח וְגַר
 רָשָׁעִים יִדְעֵךְ: ¹⁰ רַק־בְּזִדוֹן יִתֵּן מִצָּה וְאֶת־נוֹעֲצִים חֲכָמָה:

11 הוֹן מִהֶבֶל יִמְעַט וְקִבֵּץ עַל־יַד יִרְבֶּה: 12 תוֹחֶלֶת מִמְשָׁכָה
 מִחֶלֶה־לֵּב וְעֵץ חַיִּים תֵּאָנֶה בָּאָה: 13 בְּזוֹ לִדְבַר יִתְבַּל לֹא
 וַיֵּרָא מִצְוֶה הוּא יִשְׁלָם: 14 תוֹרַת חָכָם מְקוֹר חַיִּים לְסוֹר
 מִמְּקוֹשֵׁי מוֹת: 15 שְׂכַל־טוֹב יִתֵּן־תֵּן וְדַרְךְ בְּגֵדִים אֵיתָן:
 16 כָּל־עָרוֹם יַעֲשֶׂה בְדַעַת וְכִסִּיל יִפְרֹשׂ אֹנֶלֶת: 17 מִלְּאֲדָה
 רָשָׁע יִפֹּל בְּרַעַע וְצִיר אֲמוּנִים מִרְפָּא: 18 רֵישׁ וְקִלּוֹן פּוֹרַעַ
 מוֹסֵר וְשׁוֹמֵר תוֹכַחַת יִכְבֹּד: 19 תֵּאָנֶה גִהְיָה תַעֲרַב לְנַפֶּשׁ
 וְתוֹעֵבֶת כְּסִילִים סוֹר מִרַע: 20 הַלּוֹךְ אֶת־חֲכָמִים וְחָכָם
 וְרַעַה כְּסִילִים יָרוּע: 21 חֲטָאִים תִּרְבֶּה רָעָה וְאֶת־צַדִּיקִים
 יִשְׁלָם־טוֹב: 22 טוֹב יִנְחִיל בְּגֵי־בָגָדִים וְצַפּוֹן לְצַדִּיק חֵיל
 חוֹטָא: 23 רַב־אֲכָל נִיר רֵאשִׁים וְיִשׁ נִסְפָּה בְּלֹא מִשְׁפָּט:
 24 חוֹשֵׁד שִׁבְטוֹ שׁוֹנֵא בְנוֹ וְאֶהְבוּ שִׁחֲרוּ מוֹסֵר: 25 צַדִּיק אֲכָל
 לְשֹׁבַע נִפְשׁוֹ וּבִטָּן רָשָׁעִים תִּחְסֹר: פ

14

1 חֲכָמוֹת גָּשִׁים בְּנִתָּה בֵּיתָה וְאוֹלֶת בְּיָדֶיהָ תִּהְרָסְנוּ:
 2 הוֹלֵךְ בַּיִשָּׁרוֹ יֵרָא יְהוָה וְנִלְוֹז דַּרְכָּיו בּוֹזֵהוּ: 3 בְּפִי־אוֹיִל
 חֲטָר נֶאֱנֶה וּשְׁפָתַי חֲכָמִים תִּשְׁמוֹרָם: 4 בְּאֵין אֲלָפִים אֲבוֹס
 בָּר וְרַב־תְּבוֹאוֹת בְּכַח שׁוֹר: 5 עַד אֲמוּנִים לֹא יִכְזָב וַיִּפְיַח
 כְּזָבִים עַד שָׁקֵר: 6 בִּקְשׁ־לֵץ חֲכָמָה וְאֵין וְדַעַת לְנִבּוֹן
 נִקָּל: 7 לֵךְ מִנֹּגֵד לְאִישׁ כְּסִיל וּבַל־יִדְעֶת שְׁפָתֵי־דַעַת:
 8 חֲכָמַת עָרוֹם הִבִּין דַּרְכּוֹ וְאוֹלֶת כְּסִילִים מִרְמָה: 9 אוֹלִים
 יִלְיָץ אֲשָׁם וּבִין יִשְׁרִים רָצוֹן: 10 לֵב יוֹדַע מִבֵּית נִפְשׁוֹ
 וּבִשְׂמִחָתוֹ לֹא־יִתְעַרַב זָר: 11 בֵּית רָשָׁעִים יִשְׁמַד וְאֶהֱל

יִשְׁרִים יִפְרִיחַ: ¹² יֵשׁ הַרְדָּה יִשָּׁר לִפְנֵי-אִישׁ וְאַחֲרֵיתָהּ
 דַּרְכֵי-מָוֶת: ¹³ גַּם-בְּשָׁחוּק יִכְאֵב לֵב וְאַחֲרֵיתָהּ שִׁמְתָה
 תּוֹנָה: ¹⁴ מִדַּרְכָּיו יִשְׁבַּע סוּג לֵב וּמַעְלָיו אִישׁ טוֹב: ¹⁵ פִּתִּי
 יֵאֱמִין לְכָל-דָּבָר וְעָרוֹם יִבִּין לְאֲשָׁרוֹ: ¹⁶ חָכָם יֵרָא וְסָר
 מֵרָע וְכִסִּיל מֵתַעֲבָר וּבוֹטֵחַ: ¹⁷ קָצַר-אַפִּים יַעֲשֶׂה אוֹלֵת
 וְאִישׁ מְזֻמּוֹת יִשְׁנָא: ¹⁸ נָחֲלוּ פִתְאִים אוֹלֵת וְעָרוֹמִים יִכְתְּרוּ
 דַּעַת: ¹⁹ שִׁחוּ רַעִים לִפְנֵי טוֹבִים וְרָשָׁעִים עַל-שַׁעֲרֵי
 צַדִּיק: ²⁰ גַּם-לָרַעְהוּ יִשְׁנָא רֶשַׁע וְאַהֲבֵי עֲשִׂיר רַבִּים:
²¹ בְּזִלְרַעְהוּ חוֹטֵא וּמְחוֹנֵן עֲנִיִּים אֲשַׁרְיוּ: ²² הִלּוּא-יִתְעוּ
 תְּרֹשִׁי רַע וְחָסֵד וְאֵמֶת תְּרֹשִׁי טוֹב: ²³ בְּכָל-עֶצֶב יִהְיֶה
 מוֹתֵר וּדְבַר-שֹׁפְתִים אֶדְ-לְמַחְסוֹר: ²⁴ עֲטַרֶת חֲכָמִים
 עֲשָׂרָם אוֹלֵת כְּסִילִים אוֹלֵת: ²⁵ מִצִּיל גַּפְשׁוֹת עַד אֵמֶת וַיִּפַּח
 כְּזָבִים מִרְמָה: ²⁶ בִּירְאֵת יִהְיֶה מִבְּטַח-עֵז וּלְבָנָיו יִהְיֶה
 מַחְסֵה: ²⁷ יִרְאֵת יִהְיֶה מְקוֹר חַיִּים לְסוֹר מִמְקַשֵּׁי מָוֶת:
²⁸ בְּרַב-עַם הִדְרַת-מֶלֶךְ וּבְאֶפֶס לֵאִם מַחְתַּת רְזוֹן: ²⁹ אֶרֶךְ
 אַפִּים רַב-תְּבוּנָה וּקְצַר-רוּחַ מָרִים אוֹלֵת: ³⁰ חַיֵּי בְּשָׂרִים
 לֵב מִרְפָּא וּרְקֵב עֲצָמוֹת קִנְיָה: ³¹ עֲשֵׂק-דָּל חֲרָף עֲשֶׂהוּ
 וּמְכַבְּדוֹ חָנּוּן אֲבִיוֹן: ³² בִּרְעוּתוֹ יִדְתָּה רָשָׁע וְחָסָה בְּמוֹתוֹ
 צַדִּיק: ³³ בְּלֵב גְּבוּן תִּנְיֹחַ חֲכָמָה וּבִקְרֵב כְּסִילִים תּוֹדַע:
³⁴ צַדִּיקָה תְרוֹמֵם-גּוֹי
 וְחָסֵד לְאֲמִים חֲטָאת: ³⁵ רְצוֹן-מֶלֶךְ לְעַבְדֵּי מִשְׁכִּיל
 וְעִבְרָתוֹ תִתֵּיךְ מִבֵּישׁ:

15

¹ מַעֲנֵה-רֶךְ יִשִּׁיב חֲמָה וּדְבַר-עֶצֶב יַעֲלֶה-אָפֶּ: ² לְשׁוֹן

חֲכָמִים תִּיטֵיב דַּעַת וּפִי כְסִילִים יִבִיעַ אֹולֶת: ³ בְּכָל־מְקוֹם עֵינֵי יְהוָה צְפוֹת רָעִים וּטוֹבִים: ⁴ מִרְפָּא לְשׁוֹן עֵץ חַיִּים וְסִלְף בָּהּ שֹׁבֵר בְּרוּחַ: ⁵ אֲוִיל יִנְאֵץ מוֹסֵר אָבִיו וְשֹׁמֵר תּוֹכַחַת יַעֲרָם: ⁶ בֵּית צְדִיק תִּסֶּן רָב וּבִתְבוֹאֶת רָשָׁע נַעֲפֶרֶת: ⁷ שִׁפְתֵי חֲכָמִים יִזְרוּ דַּעַת וְלֵב כְּסִילִים לֹא־כֵן: ⁸ זָבַח רָשָׁעִים תּוֹעֵבֶת יְהוָה וּתְפִלַּת יִשְׁרָיִם רְצוֹנוֹ: ⁹ תּוֹעֵבֶת יְהוָה הִרְדֵּךְ רָשָׁע וּמְרִדֶךָ צְדָקָה יֵאָהֵב: ¹⁰ מוֹסֵר רָע לְעֵזֵב אֶרֶץ שׁוֹנֵא תּוֹכַחַת יָמוּת: ¹¹ שְׂאוּל וְאַבְדוֹן נִגְדוּ יְהוָה אֲפִי כִי־לִבּוֹת בְּנֵי־אָדָם: ¹² לֹא יֵאָהֵב־לֵךְ הוֹכֵחַ לֹא אֶל־חֲכָמִים

לֹא יִלְךְ: ¹³ לֵב שֹׁמֵחַ יִיטֵב פָּנִים וּבַעֲצָבֶת־לֵב רוּחַ נִכְאָה: ¹⁴ לֵב גִּבּוֹן יִבְקֹשׁ־דַּעַת וּפְנֵי כְסִילִים יִדְעָה אֹולֶת: ¹⁵ כָּל־יָמֵי עֵנִי רָעִים וְטוֹב־לֵב מִשְׁתַּח תָּמִיד: ¹⁶ טוֹב־מַעַט בִּירְאֶת יְהוָה מֵאוֹצֵר רָב וּמֵהוֹמָה בּוֹ: ¹⁷ טוֹב אֶרְחַת יֶרֶק וְאֶהְבֶּה־שֶׁם מִשׁוֹר אָבוֹס וְשִׁנְאָה־בוֹ: ¹⁸ אִישׁ חֲמָה יִגְרֶה מְדוֹן וְאֶרֶךְ אַפִּים יִשְׁקִיט רִיב: ¹⁹ הִרְדֵּךְ עֲצַל כַּמְשַׁכֵּת חֶדֶק וְאֶרֶץ יִשְׁרָיִם סְלָלָה: ²⁰ בֶּן חֲכָם יִשְׂמַח־אֵב וּכְסִיל אָדָם בּוֹזֵה אָמוֹ: ²¹ אֹולֶת שִׁמְחָה לַחֲסֵר־לֵב וְאִישׁ תְּבוּנָה יִיִשֶׁר־לִקְחַת: ²² הַפֶּר מַחְשְׁבוֹת בְּאֵין סוֹד וּבְרָב יוֹעֲצִים תִּקּוּם: ²³ שִׁמְחָה לְאִישׁ בְּמַעֲנַה־פִּיּוֹ וּדְבַר בַּעֲתוֹ מִה־טוֹב: ²⁴ אֶרֶץ חַיִּים לְמַעְלָה לְמִשְׁכִּיל לְמַעַן סוֹר מִשְׂאוּל מוֹטָה: ²⁵ בֵּית גָּאִים יִסַּח ו יְהוָה וְיִצֵּב גְּבוּל אֱלֹמְנָה: ²⁶ תּוֹעֵבֶת יְהוָה מַחְשְׁבוֹת רָע וְטֹהָרִים אִמְרֵי־נָעָם: ²⁷ עֲכָר בֵּיתוֹ בּוֹצֵעַ בָּצַע וְשׁוֹנֵא מִתַּנֵּת יַחִיה: ²⁸ לֵב צְדִיק יִהְיֶה לַעֲנוֹת וּפִי רָשָׁעִים יִבִיעַ רָעוֹת: ²⁹ רְחוֹק יְהוָה מִרְשָׁעִים וּתְפִלַּת

צדיקים ישמע: ³⁰ מאור-עינים ישמח-לב שמועה טובה
 תדשן-עצם: ³¹ אֵזֶן שִׁמְעַת תּוֹכַחַת חַיִּים בְּקָרֵב חֲכָמִים
 תִּלְיִן: ³² פּוֹרַע מוֹסֵר מוֹאֵס נִפְשׁוֹ וְשׁוֹמֵעַ תּוֹכַחַת קוֹנֵה לֵב:
³³ יֵרָאֵת יְהוָה מוֹסֵר חֲכָמָה וּלְפָנָי כְּבוֹד עֲנוּה:

16

1 לְאָדָם מַעֲרֵכֵי-לֵב וּמִיְהוָה מַעֲנָה לְשׁוֹן:
 2 כָּל-דַּרְכֵי-אִישׁ נִדָּה בְּעֵינָיו וְתִכְן רוּחֹת יְהוָה: ³ נָלֵךְ
 אֶל-יְהוָה מַעֲשֵׂיָהּ וְיִפְנּוּ מִחֲשַׁבְתֶּיהָ: ⁴ כָּל פֶּעַל יְהוָה
 לִמְעַנְהוּ וְגַם-רָשָׁע לַיּוֹם רָעָה: ⁵ תּוֹעֵבֵת יְהוָה כָּל-גְּבוּהַ לֵב
 יָד לָיִד לֹא יִנְקָה: ⁶ בַּחֲסֵד וְאֱמֶת יִכַּפֵּר עֲוֹן וּבִירְאֵת יְהוָה
 סוּר מֵרָע: ⁷ בְּרָצוֹת יְהוָה דַּרְכֵי-אִישׁ גַּם-אֹיְבָיו יִשְׁלַם
 אֹתוֹ: ⁸ טוֹב מֵעַט בְּצַדִּיקָה מֵרַב תְּבוֹאוֹת בְּלֹא מִשְׁפָּט: ⁹ לֵב
 אָדָם יִחְשַׁב דַּרְכּוֹ וְיְהוָה יִכִּין צַעְדּוֹ: ¹⁰ קָסָם אֶל-שִׁפְתַי
 מִלֵּךְ בְּמִשְׁפָּט לֹא יִמְעַל-פִּיו: ¹¹ פֶּלֶס אֶל-וּמֵאֲזָנַי מִשְׁפָּט
 לִיהוָה מַעֲשֵׂהוּ כָל-אֲבִי-כִיס: ¹² תּוֹעֵבֵת מַלְכִים עֲשׂוֹת
 רָשָׁע כִּי בְצַדִּיקָה יִכּוֹן כֶּסֶף: ¹³ רָצוֹן מַלְכִים שִׁפְתֵי-צַדִּיק
 וּדְבַר יִשְׁרָיִם יֵאָהֵב: ¹⁴ חֶמֶת-מִלֵּךְ מִלְּאֲכֵי-מוֹת וְאִישׁ
 חָכָם יִכַּפֶּרנָה: ¹⁵ בְּאוֹר-פְּנֵי-מִלֵּךְ חַיִּים וְרָצוֹנוֹ כָּעֵב
 מִלְּקוֹשׁ: ¹⁶ קָנֵה-חֲכָמָה מֵה-טוֹב מִחֲרוֹץ וּקְנוֹת בֵּינָה
 נִבְחַר מִכֶּסֶף: ¹⁷ מִסִּלַּת יִשְׁרָיִם סוּר מֵרָע שְׁמֵר נִפְשׁוֹ נִצָּר
 דַּרְכּוֹ: ¹⁸ לְפָנֵי-שֹׁבֵר גָּאוֹן וּלְפָנֵי כְּשָׁלוֹן גְּבוּהַ רוּחַ: ¹⁹ טוֹב
 שְׁפַל-רוּחַ אֶת-עֵנִיִּים מִחֲלֵק שְׁלָל אֶת-גָּאִים: ²⁰ מִשְׁכִּיל
 עַל-דְּבַר יִמְצֵא-טוֹב וּבּוֹטַח בִּיהוָה אֲשֶׁרֵיו: ²¹ לַחֲכָם-לֵב
 יִקְרָא נִבּוֹן וּמִתֵּק שִׁפְתָּיִם יִסִּיף לָקַח: ²² מִקּוֹר חַיִּים

שָׁכַל בְּעֲלָיו וּמוֹסֵר אֲוֵלִים אֲוֵלֹת: 23 לֵב חָכָם יִשְׁכִּיל
 פִּיהוּ וְעַל־שִׁפְתָיו יִסִּיף לֶקַח: 24 צוּף־דָּבֵשׁ אֲמַר־יִנְעַם
 מִתּוֹק לִנְפֶשׁ וּמִרְפָּא לְעַצָּם: 25 יֵשׁ דֶּרֶךְ יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי־אִישׁ
 וְאַחֲרֵיהָ דֶּרֶכ־מוֹת: 26 נִפְשׁ עֹמֵל עֲמֹלָה לֹא כִי־אָכַף
 עָלָיו פִּיהוּ: 27 אִישׁ בְּלִיעַל כִּרְהָ רָעָה וְעַל־שִׁפְתָיו
 כָּאֵשׁ צָרְבֶת: 28 אִישׁ תְּהַפְּכוֹת יִשְׁלַח מְדוֹן 1'
 אֶלּוֹף: 29 אִישׁ חָמָס יִפְתָּה רָעָהוּ וְהוֹלִיכוֹ בְּדֶרֶךְ לֹא־טוֹב:
 30 עֲצָה עֵינָיו לַחֲשֹׁב תְּהַפְּכוֹת קִרְץ שִׁפְתָיו כִּלְהָ רָעָה:
 31 עֲטָרַת תְּפָאֶרֶת שִׁיבָה בְּדֶרֶךְ צְדָקָה תִּמְצָא: 32 טוֹב
 אֶרֶךְ אַפִּים מִגִּבּוֹר וּמִשָּׁל בְּרוּחֹו מִלְכָּד עִיר: 33 בַּחִיק
 יוֹטֵל אֶת־הַגּוֹרֵל וּמִיָּהֲנָה כָּל־מִשְׁפָּטוֹ :

17

1 טוֹב פֶּת חֲרָבָה וּשְׁלוֹה־בָה מִבֵּית מְלֹא זְבַח־רִיב:
 2 עֲבַד־מִשְׁכִּיל יִמְשַׁל בְּבֵן מִבֵּישׁ וּבִתּוֹף אֲחִים יַחֲלַק
 נַחֲלָה: 3 מִצָּרֶף לְכֶסֶף וְכוֹר לְזָהָב וּבַחֲן לְבֹת יִתְנֶה:
 4 מִרַע מִקְשִׁיב עַל־שִׁפְת־אָזָן שֶׁקֶר מְזִין עַל־לְשׁוֹן תִּהְיֶה:
 5 לַעֲגַ לְרֵשׁ חֲרָף עֲשֶׂהוּ שְׂמִח לְאִיד לֹא יִנְקָה: 6 עֲטָרַת
 זְקִנִים בְּנֵי בָנִים וְתִפְאֶרֶת בָּנִים אֲבוֹתָם: 7 לֹא־נִאֲנָה לְנָבֵל
 שִׁפְת־יִתֵּר אֵף כִּי־לְנָדִיב שִׁפְת־שֶׁקֶר: 8 אֲבֹן־תָּן הַשִּׁחַד
 בְּעֵינָי בְּעֲלָיו אֶל־כָּל־אֲשֶׁר יִפְנֶה יִשְׁכִּיל: 9 מְכֹסֶה־פֶּשַׁע
 מִבִּקֵּשׁ אֶת־בָּה וּשְׁנֵה בְדָבָר מִפְּרִיד אֶלּוֹף: 10 תַּחַת נְעָרָה
 בַּמִּבֵּין מִתְּכוֹת כְּסִיל מֵאָה: 11 אֶד־מְרִי יִבְקֵשׁ־רַע וּמִלְאֹף
 אֲכַזְרִי יִשְׁלַח־בוֹ: 12 פְּנוּשׁ דָּב שְׁכוֹל בְּאִישׁ וְאֶל־כְּסִיל

בְּאוֹלָתוֹ: ¹³ מְשִׁיב רָעָה תַּחַת טוֹבָה לֹא־תִמְשַׁךְ רָעָה
 מִבֵּיתוֹ: ¹⁴ פּוֹטֵר מִיָּמַי רֵאשִׁית מְדוֹן וּלְפָנַי הַתְּנַלְעֵה הַרְיִב
 נְטוֹשׁ: ¹⁵ מִצְדִּיק רָשָׁע וּמִרָשָׁע צְדִיק תוֹעֵבֶת יִהְיֶה
 גַּם־שְׁנֵיהֶם: ¹⁶ לְמַה־יֵּה מִתִּיר בִּיַד־כְּסִיל לְקַנּוֹת חֲכָמָה
 וְלִב־אֵין: ¹⁷ בְּכָל־עֵת אֲהַב הָרַע וְאֶח לְצַרָּה יוֹלֵד: ¹⁸ אָדָם
 חֹסֵר־לֵב תוֹקֵעַ כִּף עֹרֵב עֲרֻפָּה לְפָנָי רַעְהוּ: ¹⁹ אֲהַב
 פֶּשַׁע אֲהַב מִצָּה מִגְבִּיָּה פִתְחוּ מִבְּקֶשׁ־שֹׁבֵר: ²⁰ עֲקֹשׁ־לֵב
 לֹא יִמְצָא־טוֹב וְנִהְפָּךְ בְּלִשׁוֹנוֹ יִפּוֹל בְּרַעְהוּ: ²¹ יֵלֵד כְּסִיל
 לְתוֹנָה לוֹ וְלֹא־יִשְׁמַח

אֲבִי נָבֵל: ²² לֵב שֹׁמֵחַ יִיטֵב גִּתָּה וְרוּחַ נִכְאָה תִיבֹשׁ־גֶרֶם:
²³ שֶׁחַד מִחִיק רָשָׁע יִקַּח לְהַטּוֹת אֲרָחוֹת מִשְׁפָּט: ²⁴ אֶת־פָּנָי
 מִבֵּין חֲכָמָה וְעֵינַי כְּסִיל בְּקִצְחָ־אָרֶץ: ²⁵ כַּעַס לְאָבִיו בֶּן
 כְּסִיל וּמִמֶּר לְיוֹלְדָתוֹ: ²⁶ גַּם עָנוּשׁ לְצְדִיק לֹא־טוֹב לְהַכּוֹת
 נְדִיבִים עַל־יֹשֶׁר: ²⁷ חוֹשֵׁף אֲמָרָיו יוֹרֵעַ דַּעַת וְקַר רֹחוֹ
 אִישׁ תְּבוּנָה: ²⁸ גַּם אֲנִיל מַחְרִישׁ חֲכָם יַחֲשֵׁב אִטָּם שְׁפָתָיו
 נָבוֹן:

18

¹ לְתַאֲוָה יִבְקֹשׁ נִפְרָד בְּכָל־תּוֹשֵׁיָה יִתְנַלְעֵ: ² לֹא־יִחַפֵּץ
 כְּסִיל בְּתִבּוּנָה כִּי אִם־בְּהַתְנַלְלוֹת לִבּוֹ: ³ בְּבוֹא־רָשָׁע בָּא
 גַּם־בוֹז וְעַם־קִלּוֹן חֲרָפָה: ⁴ מִיָּמַי עֲמָקִים דְּבַרְי פִּי־אִישׁ
 נִחַל נִבֵּעַ מִקּוֹר חֲכָמָה: ⁵ שְׂאֵת פְּנֵי־רָשָׁע לֹא־טוֹב לְהַטּוֹת
 צְדִיק בְּמִשְׁפָּט: ⁶ שְׁפָתַי כְּסִיל יִבְאוּ בְּרִיב וּפְיוֹ לְמַתְלָמוֹת
 יִקְרָא: ⁷ פִּי־כְסִיל מִחֲתָה־לוֹ וּשְׁפָתָיו מוֹקֵשׁ נַפְשׁוֹ: ⁸ דְּבַרְי
 גִּרְזָן כְּמַתְלָה־מִיָּמַי וְהֵם יִרְדּוּ חֲדָרֵי־בֶטֶן: ⁹ גַּם מִתְרַפָּה

במלאכתו אֵחָ הוּא לְבַעַל מִשְׁחִית: ¹⁰ מִגְדֹּל־עֵז שָׁם יִהְיֶה
 בּוֹ-יָרוּץ צַדִּיק וְנִשְׁגָּב: ¹¹ הוּן עֲשִׂיר קָרַנְתָּ עֵזוֹ וּכְחוּמָה
 נִשְׁגָּבָה בְּמִשְׁכִּיתוֹ: ¹² לְפָנֵי-שֹׁכֵר יִגְבֶּה לִב־אִישׁ וּלְפָנָיו
 כְּבוֹד עֲנוּה: ¹³ מִשִּׁיב דָּבָר בְּטָרִם יִשְׁמַע אֲוֶלֶת הַיֵּאֱלֹלוֹ
 וּכְלָמָה: ¹⁴ רוּחַ-אִישׁ יְכַלְכֵּל מִחֲלָהוּ וְרוּחַ נִכְאָה מִי
 יִשְׁאַנֶּה: ¹⁵ לֵב נָכוֹן יִקְנֶה-דָּעַת וְאֵזֶן חֲכָמִים תִּבְקַשׁ-דָּעַת:
¹⁶ מִתֵּן אָדָם יִרְחִיב לוֹ וּלְפָנָיו גְּדֹלִים יִנְחֲנוּ: ¹⁷ צַדִּיק
 תִּרְאֶשׁוֹן בְּרִיבוֹ יבֹא -רְעֵהוּ וַחֲקֹרֵהוּ: ¹⁸ מְדַיְנִים יִשְׁבִּית
 הַגּוֹרֵל וּבֵין עֲצוּמִים יִפְרִיד: ¹⁹ אֵחָ נִפְשַׁע מִקָּרִית-עֵז
 וּמְדוּנִים כְּבָרִיחַ אֲרָמוֹן: ²⁰ מִפְּרִי פִי-אִישׁ תִּשְׁבַּע בְּטִגּוֹ
 תִּבּוֹאֵת שְׁפָתָיו יִשְׁבַּע: ²¹ מוֹת וַחַיִּים בְּיַד-לִשׁוֹן וְאֵתְכִיחַ
 יֹאכֵל פְּרִיָּה: ²² מִצָּא אִשָּׁה מִצָּא טוֹב וַיִּפְקֵךְ רִצּוֹן מִיִּהְיֶה:
²³ תַּחֲנוּגִים יִדְבַר-רָשׁ
 וְעֲשִׂיר יַעֲנֶה עֲזוֹת: ²⁴ אִישׁ רָעִים לְהַתְרַעֵעַ וַיִּשׂ אֱהָב דָּבָר
 מֵאָח:

19

¹ טוֹב-רָשׁ הוֹלֵךְ בַּתְּמוֹ מֵעֲקָשׁ שְׁפָתָיו וְהוּא כָּסִיל: ² גַּם
 בְּלֹא-דַעַת נִפֶּשׁ לֹא-טוֹב וְאֵץ בְּרִגְלָיִם חוּטֵא: ³ אֲוֶלֶת אָדָם
 תִּסְלַף דַּרְכּוֹ וְעַל-יְהִיָּה יִזְעַף לְבוֹ: ⁴ הוּן יִסִּיף רַעִים רַבִּים
 וְדָל מִרְעֵהוּ יִפְרֵד: ⁵ עַד שֹׁקְרִים לֹא יִגָּה וַיִּפְיחַ כְּזָבִים
 לֹא יִמְלֹט: ⁶ רַבִּים יִחַלּוּ פְּנֵי-נָדִיב וְכָל-הַרְעֵ לְאִישׁ מִתֵּן:
⁷ כָּל אַחֲרֵי-רֶשׁ | שְׁנֵאֲהוּ אִף כִּי מִרְעֵהוּ רָחֲקוּ מִמֶּנּוּ מִרְדֵּף
 אֲמָרִים לֹא -הֵמָּה: ⁸ קָנֶה-לֵב אֱהָב נִפְשׁוֹ שֹׁמֵר תִּבּוֹנָה
 לְמִצָּא-טוֹב: ⁹ עַד שֹׁקְרִים לֹא יִגָּה וַיִּפְיחַ כְּזָבִים יֹאבֵד:

פ 10 לֹא־נִאֲנָה לְכַסִּיל תַעֲנוּג אֶף כִּי־לְעֵבֵד | מִשָּׁל בְּשָׂרִים:
 11 שְׁכַל אָדָם הָאָרִיז אָפוֹ וְתַפְאֲרָתוֹ עֵבֵר עַל־פֶּשַׁע: 12 נְהִים
 כַּכִּפִּיר זַעַף מִלֶּדָה וְכִטָּל עַל־עֵשֶׂב רִצּוֹנוֹ: 13 תְּהִי תְּלִיחַ לְאֲבִיו
 בֵּין כִּסִּיל וְדֹלֶף טָרֵד מְדִינֵי אִשָּׁה: 14 בַּיִת וְהוֹן נִחְלַת
 אָבוֹת וּמִי־הִנְהָ אִשָּׁה מִשְׁכַּלְתָּ: 15 עֲצָלָה תִּפְּיֵל תִּרְדֵּמָה
 וּנְפֹשׁ רַמְיָה תִרְעֵב: 16 שֹׁמֵר מִצְוַת שֹׁמֵר נִפְשׁוֹ בַּזֹּהַ דְרָכָיו
 יוֹמֵת: 17 מִלִּנְהָ יִהְיֶה חֲנוּן הֵל וּנְמִלוֹ יִשְׁלֵם־לוֹ: 18 יִסֵּר
 בְּנֵד כִּי־יִשׁ תִּקְוָה וְאֶל־הַמִּיתוֹ אֶל־תִּשָּׂא נַפְשֶׁךָ: 19 גֵּרֵל -
 חֲמָה נִשָּׂא עֵגֶשׂ כִּי אִם־תִּצְּלֵל וְעוֹד תּוֹסֵף: 20 שְׂמַע עֲצָה
 וְקַבֵּל מוֹסֵר לְמַעַן תִּחַכֶּם בְּאַחֲרֵי־הַדָּבָר: 21 רַבּוֹת מִחֲשָׁבוֹת
 בְּלִב־אִישׁ וְעֲצָת יְהוָה הִיא תִקּוּם: 22 תִּאֲנֹת אָדָם חֲסִדּוֹ
 וְטוֹב־דָּשׁ מֵאִישׁ כְּזָב: 23 יִרְאֵת יְהוָה לְחַיִּים וְשִׁבְעַת לְלוֹן
 בַּל־יִפְקֹד רָע: 24 טָמֵן עֲצָל יָדוֹ בַּצִּלְחַת גַּם־אֶל־פִּיהוֹ לֹא
 יִשִּׁיבֶנָה: 25 לֶךְ תִּפְּהָ וּפְתֵי יַעֲרֵם וְהוֹכִיחַ לְנִבּוֹן יָבִין דַּעַת:
 26 מִשִּׁדְּ־אֵב יִבְרִיחַ אִם בֶּן מִבִּישׁ וּמִחִפּוּר: 27 חֲדַל־בְּנֵי
 לִשְׂמַע מוֹסֵר לְשִׁנּוֹת מֵאֲמַר־דַּעַת: 28 עַד בְּלִיעַל יִלְיָץ
 מִשְׁפָּט וּפִי רָשָׁעִים יִבְלַע־אֹן: 29 נִכּוֹנוֹ לְלִצִּים שְׂפָטִים
 וּמִהַלְמוֹת לִגְוֹ כְּסִילִים:

20

1 לֶךְ תִּיַּיִן הַמָּה שִׁכָּר וְכֹל־שָׁנָה בּוֹ לֹא יִחַכֶּם: 2 נְהִים
 כַּכִּפִּיר אֵימַת מִלֶּדָה מִתְעַבְּרוֹ חוֹטָא נִפְשׁוֹ: 3 כְּכּוֹר לְאִישׁ
 יִשְׁבֵת מַרְיָב וְכֹל־אֵוִיל יִתְנַלַּע: 4 מִחֲרָף עֲצָל לֹא־יִחַרְשׁ
 יִשְׁאֵל בְּקִצִּיר וְאֵין: 5 מִיָּם עִמְקִים עֲצָה בְּלִב־אִישׁ וְאִישׁ
 תְּבוּנָה יִדְלָנָה: 6 רַב־אָדָם יִקְרָא אִישׁ חֲסִדּוֹ וְאִישׁ אֲמוּנִים

מִי יִמָּצָא: ⁷ מִתְהַלֵּךְ בְּתִמּוֹ צַדִּיק אֲשֶׁרִי בְנֵי אֲחֵרָיו: ⁸ מְלֹךְ
 יוֹשֵׁב עַל־כִּסֵּא־דָיִן מְזַרְהָ בְּעֵינָיו כָּל־רָע: ⁹ מִי־יֹאמֶר
 זְכוּתִי לִבִּי טָהֳרָתִי מִחַטָּאתִי: ¹⁰ אָבֹן וְאָבֹן אֵיפָה וְאֵיפָה
 תוֹעֵבֶת יְהוָה גַּם־שְׁנִיחֵם: ¹¹ גַּם בְּמַעַלְלָיו יִתְנַכֵּר־נֶעַר
 אִם־זָךְ וְאִם־יֵשֶׁר פָּעָלוֹ: ¹² אֵזֶן שְׁמַעַת וְעֵין רֹאֶה יְהוָה
 עֹשֶׂה גַם־שְׁנִיחֵם: ¹³ אֶל־תֵּאָתֵב שְׁנָה פֶּן־תִּזְרַשׁ פֶּקַח
 עֵינָיִךְ שִׁבְע־לָחֶם: ¹⁴ רַע רַע יֹאמֶר הַקּוֹנֶה וְאִלּוּ לֹא אִז
 יִתְהַלֵּל: ¹⁵ יֵשׁ זֶהָב וְרֶב־פְּנִינִים וְכָלִי יִקָּר שְׁפָתֵי־דַעַת:
¹⁶ לִקְח־בְּגֹדוֹ כִּי־עָרַב זָר וּבָעַד נִכְרִים חִבְּלָהּוּ: ¹⁷ עָרַב
 לְאִישׁ לָחֶם שִׁקָּר וְאַחַר יִמְלֹא־פִיהוּ חֲצִץ: ¹⁸ מִחֻשְׁבוֹת
 בַּעֲצָה תִכּוֹן וּבִתְחִבְלוֹת עֹשֶׂה מִלְחָמָה: ¹⁹ גּוֹלֵה־סוּד
 הוֹלֵךְ רַכִּיל וּלְפָתָה שְׁפָתָיו לֹא תִתְעַרֵּב: ²⁰ מְקַלֵּל אָבִיו
 וְאָמְרוֹ יִדְעֵךְ גִּירוֹ בְּאִישׁוֹן חֶשֶׁד: ²¹ גִּחְלָה מִבַּחֲלַת בְּרֹאשְׁנָה
 וְאַחֲרֵיתָהּ לֹא תִבְרָךְ: ²² אֶל־תֹּאמֶר אֲשֶׁלְמָה־רַע קִנְיָה
 לִיהוָה וַיִּשַׁע לָךְ: ²³ תוֹעֵבֶת יְהוָה אָבֹן וְאָבֹן וּמֵאֲזִנֵּי מִרְמָה
 לֹא־טוֹב: ²⁴ מִיִּהְיֶה מִצַּעֲדֵי־גִבּוֹר וְאָדָם מִה־יָבִין דְּרָכּוֹ:
²⁵ מוֹקֵשׁ אָדָם יִלַּע קֶדֶשׁ וְאַחַר גְּדָרִים לְבַקֵּר: ²⁶ מְזַרְהָ
 רְשָׁעִים מְלֹךְ חֲכָם וַיִּשָּׁב עֲלֵיהֶם אוֹפֵן: ²⁷ גֵּר יְהוָה נִשְׁמַת
 אָדָם חֹפֵשׁ כָּל־חֲדָרֵי־בֶטֶן: ²⁸ חֶסֶד וְאֱמֶת יִצְרוּ־מְלֹךְ
 וְסָעַד בַּחֶסֶד כִּסְאוֹ: ²⁹ תִּפְאָרֶת בַּחוּרִים כֶּחֶם וְהִדָּר זְקֵנִים
 שִׁיבָה: ³⁰ חֲבָרוֹת פָּצַע תִּמְרִיק בְּרַע וּמִכּוֹת חֲדָרֵי־בֶטֶן:

21

¹ פְּלִגְיָמִים לֵב־מְלֹךְ בְּיַד־יְהוָה עַל־כָּל־אֲשֶׁר
² יַחְפִּץ יִטְנוּ: כָּל־דֶּרֶךְ־אִישׁ יֵשֶׁר בְּעֵינָיו וְתִכֵּן לִבּוֹת

יהוה: ³ עשה צדקה ומשפט נבחר ליתנה מזבח:
⁴ רום עינים ורחב לב נר רשעים חטאת: ⁵ מחשבות
 חרוץ אדל למותר וכל אץ אדל למחסור: ⁶ פעל אוצרות
 בלשון שקר הבל נדר מביקשי מות: ⁷ שר רשעים יגורם
 כי מאנו לעשות משפט: ⁸ הפכפך נדר איש וזר וזר ישר
 פעלו: ⁹ טוב לשבת על פנת גג מאשת מדינים ובית חבד:
¹⁰ נפש רשע אותה רע לא יחן בעיניו רעהו: ¹¹ בענש גלץ
 יחכם פתי ובהשכיל לחכם יקח דעת: ¹² משכיל צדיק
 לבית רשע מסלף רשעים לרע: ¹³ אטם אזנו מועקת דל
 גם הוא יקרא ולא יענה: ¹⁴ מתן בסתר יכפה אף ושחד
 בחק חמה עזה: ¹⁵ שמחה לצדיק עשות משפט ומחנה
 לפעלי און: ¹⁶ אךם תועה מדבר השכל בקהל רפאים
 ינוח: ¹⁷ איש מחסור אהב שמחה אהב גיון ושמן לא
 יעשיר: ¹⁸ כפר לצדיק רשע ותחת ישרים בוגד: ¹⁹ טוב
 שבת בארץ מדבר מאשת מדונים וכעס: ²⁰ אוצר ונחמד
 ושמן בנה חכם וכסיל אדם יבלענו: ²¹ רדר צדקה
 וחסד ימצא חיים צדקה וכבוד: ²² עיר גברים עליה
 חכם וירד עז מבטחה: ²³ שמר פיו ולשונו שמר מצרות
 נפשו: ²⁴ זר יהיר גלץ שמו עושה בעברת זדון: ²⁵ תאנת
 עצל תמיתנו כי מאנו ידיו לעשות: ²⁶ כל היום התאנה
 תאנה וצדיק יתן ולא יחשד: ²⁷ זבח רשעים תועבה אף
 כי בזמה יביאנו: ²⁸ עד כזבים יאבד ואיש שומע לגנח
 ידבר: ²⁹ הלע איש רשע בפניו וישר הוא יכין דרכיו:
³⁰ אין חכמה ואין תבונה ואין עצה לגנב יהוה: פ ³¹ סוס

מוֹכֵן לַיּוֹם מִלְחָמָה וְלַיהוָה הַתְּשׁוּעָה:

22

1 נִבְחַר שָׁם מֵעֶשֶׂר רַב מִכֶּסֶף וּמִזָּהָב תֵּן טוֹב: 2 עֲשִׂיר
 וְרַשׁ נִפְגְּשׁוּ עֲשֵׂה כָלֶם יְהוָה: 3 עָרוֹם | רָאָה רָעָה וַיִּסְתַּר
 וּפְתָיִים עָבְרוּ וַנִּעְנְשׁוּ: 4 עֲקֹב עֲנָה יִרְאֵת יְהוָה עֲשֵׂר וְכַבּוֹד
 וַחַיִּים: 5 צַנִּים פָּחִים בְּרִדָּךְ עֲקֹשׁ שׁוֹמֵר נִפְשׁוֹ יִרְחַק מֵהֶם:
 6 חֲנֻד לְנַעַר עַל־פִּי דַרְכּוֹ גַם כִּי־יִזְקִין לֹא־יִסּוֹר מִמֶּנָּה:
 7 עֲשִׂיר בְּרָשִׁים יִמְשׁוֹל וְעַבְד לֹזֶה לְאִישׁ מִלֹּה: 8 זֹרַע
 עוֹלָה יִקְצוֹר אֲנֹן וְשִׁבֵט עֲבָרְתוֹ יִכְלֶה: 9 טוֹב־עֵיִן הוּא
 יִבְרָךְ כִּי־נָתַן מִלְחָמוֹ לְדָל: 10 גֵּרֶשׁ לֵץ וַיֵּצֵא מִדָּוִן וַיִּשְׁכַּח
 דִּין וְקִלּוֹן: 11 אֱהָב טְהוֹר לֵב תֵּן שְׁפָתָיו רַעְהוּ מִלֶּךְ:
 12 עֵינָי יְהוָה נִצְרוּ דַעַת וַיִּסְלַף דְּבָרָי בְּגֵד: 13 אָמַר עֲצֹל
 אֲרִי בַחֲוִץ בַּתּוֹךְ רַחֲבוֹת אֲרֻצַּח: 14 שׁוֹתֶה עֲמָקָה פִּי
 זָרוֹת זַעִים יְהוָה יפול שָׁם: 15 אֲוִלַת קְשׁוּרָה בְּלִב־נַעַר
 שִׁבֵט מוֹסֵר יִרְחִיקֶנָה מִמֶּנּוּ: 16 עֲשֵׂק דָל לְהַרְבּוֹת לוֹ נָתַן
 לְעֲשִׂיר אֶדְ-לְמַחְסוֹר: 17 הֵט אֲזִנֶּךָ וּשְׁמַע דְּבָרָי חֲכָמִים
 וְלִבְךָ תִּשְׁיֵת לְדַעְתִּי: 18 כִּי־נָעִים כִּי־תִשְׁמְרֶם בְּבִטְנֶךָ וּכְנֹו
 יִחַדּוּ עַל־שְׁפָתֶיךָ: 19 לַהֲיוֹת בֵּיהֵנָה מִבְּטַחֶךָ הוֹדַעְתִּיךָ
 הַיּוֹם אַף־אַתָּה: 20 הֲלֹא כְתַבְתִּי לָךְ שְׁלוֹם בְּמוֹעֲצַת
 וְדַעַת: 21 לְהוֹדִיעֶךָ קִשְׁט אֲמָרִי אֲמַת לְהַשִּׁיב אֲמָרִים אֲמַת
 לְשִׁלְחֶיךָ: פ 22 אַל־תִּגְזֹל־דָּל כִּי דַל־הוּא וְאַל־תִּדְכֹּא עֵנִי
 בְּשַׁעַר: 23 כִּי־יְהוָה יִרְיֵב רִיבֶם וּקְבַע אֶת־קַבְעֵיהֶם נִפְשׁ:
 24 אַל־תִּתְרַע אֶת־בַּעַל אָף וְאֶת־אִישׁ חֲמוֹת לֹא תִבּוֹא:
 25 פֶּן־תִּתְאַלֵּךְ אַרְחָתוֹ וּלְקַחְתָּ מוֹקֵשׁ לְנַפְשֶׁךָ: 26 אַל־תִּתְהַי

בְּתַקְעֵי-כֶּף בְּעַרְבִים מִשְׁאֹת: ²⁷ אִם-אֵין-לָהּ לְשֹׁלֵם לְמָה
 יִקַּח מִשְׁכָּבָהּ מִתַּחְתֶּיהָ: ²⁸ אֶל-תִּסַּג גְּבוּל עוֹלָם אֲשֶׁר עָשׂוּ
 אֲבוֹתֶיהָ: ²⁹ חַיִּיתָ אִישׁ | מְהִיר בְּמִלְאכָתוֹ לְפָנֵי-מְלָכִים
 וְתִצָּב בַּל-יִתְיַצֵּב לְפָנֵי חֲשָׁכִים: פ

23

¹ כִּי-תֵשֵׁב לְלַחֹם אֶת-מוֹשֵׁל בֵּין תְּכִין אֶת-אֲשֶׁר לְפָנֶיהָ:
² וְשִׁמַּת שִׁפּוֹן בַּלְעָדָ אִם-בְּעַל גִּבְשָׁ אֶתָּה: ³ אֶל-תַּחֲאוּ
 לְמִטְעַמֹּתָיו וְהוּא לָחֵם פְּזָבִים: ⁴ אֶל-תִּיגַע לְהַעֲשִׂיר
 מִבִּינְתָהּ חֶדְלָ: ⁵ הַתְּעוֹף עֵינֶיהָ בּוֹ וְאֵינְנוּ כִּי עָשָׂה יַעֲשֶׂה-לּוֹ
 כֹּנָפִים כְּנֹשֶׁר וְעִיף הַשָּׁמַיִם: פ ⁶ אֶל-תִּלְחֵם אֶת-לָחֵם רַע
 עֵין וְאֶל-תַּחֲאוּ לְמִטְעַמֹּתָיו: ⁷ כִּי | כְּמוֹ-שָׁעַר בְּנִפְשׁוֹ כֵּן הוּא
 אֹכֵל וְשָׂתָה יֹאמֵר לָהּ וְלִבּוֹ בַל-עֲמָדָ: ⁸ פִּתְחָהּ-אֲכַלְתָּ
 תְּקִיאָנָה וְשַׁחַתְתָּ בְּרִיחַ הַנְּעִימִים: ⁹ בְּאֲזִנֵּי כְסִיל אֶל-תִּדְבֵר
 כִּי-יָבוֹז לְשֹׁכֵל מְלִיכָה: ¹⁰ אֶל-תִּסַּג גְּבוּל עוֹלָם וּבִשְׂדֵי
 יְתוּמִים אֶל-תִּבְאָ: ¹¹ כִּי-גֹאֲלֵם חֲזַק הוּא יִרִיב אֶת-רֵיבָם
 אֶתָּה: ¹² הִבִּיאָה לְמוֹסֵר לִבָּהּ וְאֲזַנָּה לְאִמְרֵי-דַעַת:
¹³ אֶל-תִּמְנַע מִנְעַר מוֹסֵר כִּי-תִכְנֹנוּ בְּשֹׁבֵט לֹא יָמוּת: ¹⁴ אֶתָּה
 בְּשֹׁבֵט תִּכְנֹנוּ וְנִפְשׁוֹ מִשְׁאוּל תִּצִּיל: ¹⁵ בְּנֵי אִם-חֲכָם לִבָּהּ
 יִשְׁמַח לִבִּי גַם-אֲנִי: ¹⁶ וְתַעֲלֹזָנָה כְּלִיּוֹתַי בְּדַבַּר שְׂפָתֶיהָ
 מִיִּשְׂרָיִם: ¹⁷ אֶל-יִקְנֵא לִבָּהּ בְּחַטָּאִים כִּי אִם-בִּירָאֵת יִהְיֶה
 כָּל-הַיּוֹם: ¹⁸ כִּי אִם-יֵשׁ אַחֲרִית וְתִקְוֹתָהּ לֹא תִכְרַת:
¹⁹ שְׁמַע-אֶתָּה בְּנֵי וְחֲכָם וְאֲשֶׁר בְּדַרְךְ לִבָּהּ: ²⁰ אֶל-תִּהְיֶה
 בְּסִבְאֵי-יָיִן בּוֹלְלֵי בֶשֶׂר לְמוֹ: ²¹ כִּי-סִבָּא וְזוֹלֵל יוֹרֵשׁ
 וְיִקְרְעִים תִּלְבִּישׁ נִוְמָה: ²² שְׁמַע לְאָבִיחָ וְהָ יִלְהֶךְ וְאֶל-תִּבּוֹז

כִּי־זָקְנָה אִמּוֹךְ: ²³ אֲמַת קָנָה וְאֶל־תִּמְכֹּר חֲכָמָה וּמוֹסֵר
 וּבִינָה: ²⁴ גּוֹל יִגּוֹל אָבִי צַדִּיק יוֹלֵד חָכָם וַיִּשְׁמַח־בּוֹ:
²⁵ יִשְׁמַח־אָבִיךָ וְאִמְךָ וְתִגַּל יוֹלְדֶתְךָ: ²⁶ תִּנְהַג־בְּנֵי לִבְךָ לִי
 וְעֵינֶיךָ דַּרְכֵי תִרְצָנָה: ²⁷ כִּי־שׁוֹחָה עִמָּקָה זֹנָה וּבְאֵר צָרָה
 נִכְרְיָה: ²⁸ אֶף־הִיא כְּחֶתֶף תֵּאָרֵב וּבֹגְדִים בְּאָדָם תּוֹסֵף:
²⁹ לְמִי אֹזֵי לְמִי אָבוֹי לְמִי מִדּוֹנִים | לְמִי שֵׁיחַ לְמִי פְּצָעִים
 חָנָם לְמִי חֲכָל־לוֹת עֵינָיִם: ³⁰ לְמֵאחֲרָיִם עַל־הַגִּיז
 לְבָאִים לְחַקֵּר מִמָּסָךְ: ³¹ אֶל־תִּרְא יוֹן כִּי יִתְאַדָּם כִּי־יִתֵּן
 בְּכִיס עֵינָו וְתִחַלֵּךְ בְּמִישָׁרִים: ³² אַחֲרֵיתוֹ כְּנַחֵשׁ יִשְׂדָּךְ
 וְכַצְּפֵעֵנִי יִפְרֵשׁ: ³³ עֵינֶיךָ יִרְאוּ זָרוֹת וְלִבְךָ יִדְבֹּר תִּהְפְּכֹת:
³⁴ וְהָיִית פֶּשֶׁכְּב בְּלִב־יָם וְכִשְׁכֹּב בְּרֹאשׁ חִבְלִ: ³⁵ הַכּוֹנֵי
 בַל־חֲלִיתִי הִלְמוּנִי בַל־יִדְעֵתִי
 מִתִּי אֶקְיֵץ אֹסִיף אֲבַקֶּשְׁנוּ עוֹד:

24

¹ אֶל־תִּקְנֵא בְּאֲנָשֵׁי רָעָה וְאֶל־תִּתְאוּ לַהֲיוֹת אִתָּם:
² כִּי־שָׂד יִהְיֶה לִבָּם וְעֵמֶל שְׁפִתֵיהֶם תִּדְבַּרְנָה: ³ בְּחֲכָמָה
 יִבְנֶה בַּיִת וּבִתְבוּנָה יִתְכַוֵּן: ⁴ וּבִדְעַת חֲדָרִים יִמְלֵא
 כָּל־הוֹן יִקָּר וְנָעִים: ⁵ גִּבֹּר־חָכָם בַּעֲזוֹ וְאִישׁ־דְּעַת
 מְאֻמָּץ־כַּחַ: ⁶ כִּי בִתְחִבּלוֹת תַּעֲשֶׂה־לָּךְ מִלְחָמָה
 וְתִשׁוּעָה בְּרַב יוֹעֵץ: ⁷ רָאמוֹת לְאֲנִיל חֲכָמוֹת בְּשַׁעַר
 לֹא יִפְתַּח־פִּיהוּ: ⁸ מִחֹשֶׁב לְהִרְעֵ לֹו בַעַל־מְזֻמוֹת יִקְרָאוּ:
⁹ זַמַּת אֲנֹלֶת חֲטָאת וְתוֹעֵבַת לְאָדָם לֵץ: ¹⁰ הַתְּרַפִּית
 בְּיוֹם צָרָה צַר כְּחָה: ¹¹ הֲצִל לְקַתִּים לַמּוֹת וּמָטִים

לְהִרְגֵם אִם-תִּחְשְׁוּ: 12 כִּי-תֹאמַר הֵן לֹא-יִדְעֵנוּ זֶה
 הֲלֹא-תִכְנֵן לְבוֹתָו הוּא-יִבִּין וְנִצֵּר גִּבְשָׁה הוּא יִדַע וְהַשִּׁיב
 לְאָדָם כִּפְעֵלוֹ: 13 אֲכַל-בְּנֵי דָבֶשׁ כִּי-טוֹב וְנִפְתַּח מִתּוֹק
 עַל-חֶכְמָה: 14 כֵּן וְדַעַת חֲכָמָה לְנִפְשָׁה אִם-מִצָּאתָ וַיֵּשׁ
 אַחֲרֶיהָ וְתִקְנֶתָּהּ לֹא תִכְרַת: פ 15 אֶל-תֵּאָרֵב רָשָׁע לְגִנְהָ
 צִדִּיק אֶל-תִּשְׁחַד רִבְצוֹ: 16 כִּי שִׁבַע וַיִּפֹּל צִדִּיק וְקָם
 וְרָשָׁעִים יִכְשְׁלוּ בָרַעָה: 17 בְּנִפְלֹ אוֹיֵבֶיךָ אֶל-תִּשְׁמַח
 וּבְכִשְׁלוֹ אֶל-יִגַּל לְבָבָהּ: 18 פֶּן-יִרְאֶה יְהוָה וְרַע בְּעֵינָיו
 וְהַשִּׁיב מֵעָלְיוֹ אָפוֹ: 19 אֶל-תִּתְחַר בְּמֵרְעִים אֶל-תִּקְנֵא
 בְּרָשָׁעִים: 20 כִּי וְלֹא-תִהְיֶה אַחֲרֶיהָ לְרַעַגְרָשָׁעִים יִדְעָהּ:
 21 יִרְאֵתָּהּ יְהוָה בְּנֵי וְמִלֶּךְ עַם-שׁוֹנִים אֶל-תִּתְעַרֵּב:
 22 כִּי-בַתָּאֵם יָקוּם אִיָּדָם וּפִיד שְׁנִיָּהֶם מִי יוֹדַע: ס
 23 גַּם-אֵלֶּה לְחַכְמִים הִכַר-פָּנִים בְּמִשְׁפַּט בַּל-טוֹב:
 24 אָמַר וְלָרָשָׁע צִדִּיק אֶתָּה יִקְבְּהוּ עַמִּים יִזְעַמְוּהוּ לְאֻמִּים:
 25 וְלְמוֹכִיחִים יִנְעַם וְעֲלֵיהֶם תִּבּוֹא בְרַכַּת-טוֹב: 26 שְׂפָתַיִם
 יִשָּׁק מִשִּׁיב דְּבָרִים נֹכְחִים: 27 הֵכֵן בַּחוּץ וּמִלֵּאכְתָּהּ וְעַתְדָּה
 בְּשִׁדְחָה לָהּ אַחַר וּבְנִיתָ בֵיתָהּ: פ 28 אֶל-תִּהְיֶה עַד-חַנּוּם
 בָּרַעָה וְהַפְתִּיתָ בְּשִׂפְתֶיךָ: 29 אֶל-תֹּאמַר כֹּאשֶׁר עָשָׂה-לִּי
 כֵּן אֶעֱשֶׂה-לּוֹ אֲשִׁיב לְאִישׁ כִּפְעֵלוֹ: 30 עַל-שִׁדְחָה אִישׁ-עֲצָל
 עִבְרָתִי וְעַל-כָּרָם אָדָם חֲסֵר-לֵב: 31 וְהִנֵּה עֲלָה כְּלוֹ וְ
 קָמְשׁוֹנִים כָּסוּ פָּנָיו חֲרָלִים וְגִדְרָ אֲבָנָיו גִּהְרָסָה: 32 וְאַחֲזָה
 אֲנֹכִי אֲשִׁית לְבִי רְאִיתִי לְקַחְתִּי מוֹסֵר: 33 מֵעַט שְׁנוֹת מְעַט
 תְּנוּמוֹת מְעַט וְחֶבֶק יָדַיִם לְשֹׁכֵב: 34 וּבֹא-מִתְהַלֵּךְ רִישָׁהּ
 וּמִחֲסֻרֶיהָ כֹּאִישׁ מְגֹן: פ

25

1 גם־אלה משלי שלמה אשר העתיקו אנשי | חזקיה
 מלך־יהודה: 2 כבוד אלהים הסתר דבר וכבוד מלכים
 חקר דבר: 3 שמנים לרום וארץ לעמק ולב מלכים אין
 חקר: 4 הגו סינים מכסף ויצא לצרף כלי: 5 הגו רשע
 לפני־מלך ויכון בצדק כסאו: 6 אל־תתהדר לפני־מלך
 ובמקום גדלים אל־תעמד: 7 כי טוב אמר־לך עלה
 הנה מהשפילה לפני נדיב אשר ראו עיניך: 8 אל־תצא
 לרב מחר פן מה־תעשה באחריה בתכלים אתה רעה:
 9 ריבה ריב את־רעה וסוד אתה אל־תגל: 10 פן־יתסדה
 שמע ודבתך לא תשוב: 11 תפוחי זהב במשפלות כסף
 דבר דבר על־אפניו: 12 גזם זהב ותלי־כתם מוכיח חכם
 על־אזן שמעת: 13 כצנת־שלג | ביום קציר ציר גאמן
 לשלחיו ונפש אדניו ישיב: 14 נשיאים ורוח וגשם אין איש
 מתהלל במתת־שקר: 15 בארץ אפים יפתח קצין ולשון
 רכה תשבר־גרום: 16 דבש מצאת אכל דיך פן־תשבטנו
 ותקאתו: 17 הקר רגלה מבית רעה פן־ישבעך ושנאך:
 18 מפיץ וחרב ותץ שגון איש ענה ברעהו עד שקר: 19 שן
 רעה ורגל מועדת מבטח בוגד ביום צרה: 20 מעדה
 בוגד | ביום קרה תמץ על־נתר ושר בשרים על לב־רע:
 פ 21 אם־רעב שנאך האכלהו לחם ואם־צמא השקהו
 מים: 22 כי גחלים אתה חתה על־ראשו ויהנה ישלם־לך:
 23 רוח צפון תחולל גשם ופנים גזעמים לשון סתר: 24 טוב
 שבת על־פנות גג מאשת מרונים ובית חדר: 25 מים קרים

על־נַפֶּשׁ עֵיפָה וּשְׁמוּעָה טוֹבָה מֵאַרְץ מִרְחֹק: ²⁶ מֵעַנְוֵי גִרְפָּשׁ
 וּמִקּוֹר מְשַׁחַת צְדִיק מִט לַפְּנֵי־רָשָׁע: ²⁷ אֲכָל דְּבַשׁ הַרְבֹּת
 לֹא־טוֹב וַחֲקַר כְּבֹדָם כְּבוֹד: ²⁸ עֵיר פְּרוּצָה אֵין חוֹמָה אִישׁ
 אֲשֶׁר אֵין מַעְצָר לְרוּחוֹ:

26

1 כִּשְׁלֹג | בְּקִיץ וּכְמֹטֵר בְּקֹצִיר בֵּן לֹא־נֶאֱוָה לְכִסִּיל
 כְּבוֹד: ² כַּצִּפּוֹר לְנוֹד בְּדִרְוֹר לְעוֹף בֵּן קָלִילַת חֲנָם לֹא
 תְּבֹא: ³ שׁוֹט לְסוֹס מִתֵּג לְחֲמוֹר וְשִׁבֵּט לְגֹו כְּסִילִים:
⁴ אֶל־תֵּעַן כְּסִיל כְּאֹלְתוֹ פֶּן־תִּשְׁוֶה־לוֹ גַם־אֶתָּה: ⁵ עֲנֶה
 כְּסִיל כְּאֹלְתוֹ פֶּן־יִהְיֶה חֲכָם בְּעֵינָיו: ⁶ מִקְצֶה רְגָלִים חָמָס
 שִׁתֶּה שְׁלַח דְּבָרִים בְּיַד־כְּסִיל: ⁷ דְּלִינֵי שְׁקִים מִפֶּסֶח וּמִשָּׁל
 בְּפִי כְּסִילִים: ⁸ כַּצִּרְוֹר אֲבֵן בְּמַרְגְּמָה בֵּן־נֹתֵן לְכִסִּיל
 כְּבוֹד: ⁹ חוֹחַ עֲלָה בְּיַד־שֹׁכֵר וּמִשָּׁל בְּפִי כְּסִילִים: ¹⁰ רַב
 מִחוּלְל־כֹּל וְשֹׁכֵר כְּסִיל וְשֹׁכֵר עֲבָרִים: ¹¹ כְּכֹלֵב שָׁב
 עַל־קֶאֱז כְּסִיל שׁוֹנֶה בְּאֹלְתוֹ: ¹² רְאִיתָ אִישׁ חָכָם בְּעֵינָיו
 תִּקְנֶה לְכִסִּיל מִמֶּנּוּ: ¹³ אָמַר עֲצַל שָׁחַל בְּהִרְדֵּי אֲרִי בֵּין
 הַרְחֻבוֹת: ¹⁴ הִדְלֵת תִּסּוֹב עַל־צִירָה וְעֲצַל עַל־מִטָּתוֹ:
¹⁵ טֵמֵן עֲצַל יָדוֹ בְּצִלְתַּת נְלֹאָה לְהַשִּׁיבָה אֶל־פִּיו: ¹⁶ חָכָם
 עֲצַל בְּעֵינָיו מִשְׁבֻּעָה מְשִׁיבֵי טַעַם: ¹⁷ מִחֲזִיק בְּאֲזֵי־כָּלֵב
 עֶבֶר מִתְּעַבֵּר עַל־רִיב לֹא־לוֹ: ¹⁸ בְּמַתְלֵה־לֶּה הִירָה
 זְקוּם חֲצִים וְמוֹת: ¹⁹ בֵּן־אִישׁ רַמָּה אֶת־רַעְהוֹ וְאָמַר
 הֲלֹא־מִשְׁחַק אָנִי: ²⁰ בְּאַפְסַ עֲצִים תִּכְבֶּה־אֵשׁ וּבְאֵין נֶרְזֵן
 יִשְׁתַּק מְדוֹן: ²¹ פֶּתַח לְגַחְלִים וְעֲצִים לְאֵשׁ וְאִישׁ מְדוֹנִים

לְחַרְחַר-רֵיב: פ 22 דְּבָרֵי גֵרָוֹן כְּמַתְּלֵה־מַיִם וְהֵם יָרְדוּ
 חֲדָרֵי-בֶטֶן: 23 כֶּסֶף סִיגִים מִצִּפְּהָ עַל-חֶרֶשׁ שְׁפָתַיִם
 הַלְקִיִּים וְלִב-רָע: 24 בִּשְׁפָתוֹ יִנְכַּר שׁוֹנֵא וּבְקִרְבוֹ יִשִּׁית
 מִרְמָה: 25 כִּי-יִחַנֵּן קוֹלוֹ אֶל-תְּאֲמוֹן-בּוֹ
 כִּי שָׁבַע תּוֹעֵבוֹת בְּלִבּוֹ: 26 תִּכְפֹּסָה שְׁנֵאָה בְּמִשְׁאֲוֵן תְּגִלָּה
 רָעֲתוֹ בְּקִהְלָ: 27 כָּרְהָ שַׁחַת בָּהּ יִפְּלֹ וְגִלְלֵ אָבִן אֵלָיו תִּשׁוּב:
 28 לְשׁוֹן-שֶׁקֶר יִשְׁנֵא דַכֵּיוֹ וַיִּפֶּה חֶלֶק יַעֲשֶׂה מִדְּחָה:

27

1 אֶל-תְּתַהַלֵּל בְּיוֹם מִחְרָ כִּי לֹא-תִדַע מַה-יִּלְד יוֹם:
 2 יִתְּלַלְךָ זֶר וְלֹא-פִיךָ נִכְרִי וְאֶל-שְׁפָתֶיךָ: 3 כְּבֹד-אָבִן
 וְנִטְלֵ תַחֲוֹל וְכַעַס אֲוִיל כְּבֹד מִשְׁנִיָּהִם: 4 אַכְזָרִיּוֹת חֲמָה
 וְשִׁטְף אָף וּמִי יַעֲמֹד לִפְנֵי קִנְיָהּ: 5 טוֹבָה תּוֹכַחַת מִגִּלְהָ
 מֵאֲהָבָה מִסְתָּרֶת: 6 נֶאֱמָנִים פִּצְעֵי אוֹהֵב וְנִעְתָרוֹת נְשִׁיקוֹת
 שׁוֹנֵא: 7 נִפְשׁ שָׁבַעַה תִּבּוֹס גִּפְתֹּ וְנִפְשׁ רָעַבָה כָּל-מֵר מִתּוֹק:
 8 כְּצַפּוֹר נֹדְדֶת מִן-קִנְיָה כֵּן-אִישׁ נֹדֵד מִמִּקְוָמוֹ: 9 שְׁמֹן
 וְקִטְרֶת יִשְׁמַח-לֵב וּמִתֵּק רֵעֵהוּ מִעֲצַת-נִפְשׁ: 10 רֵעִךָ וְרֵעָה
 אָבִיךָ אֶל-תַּעֲזֹב וּבֵית אָחִיךָ אֶל-תִּכּוֹא בְּיוֹם אִידֶךָ טוֹב
 שָׁכֵן קָרוֹב מֵאָח רְחוֹק: 11 חֲכָם בְּנִי וְשִׁמְחֵ לִבִּי וְאַשִּׁיבָה
 חֲרָפִי דָבָר: 12 עָרוֹם רָאָה רֵעֵה נִסְתָּר פְּתָאִים עָבְרוּ
 נִעֲנָשׁוּ: 13 קַח-בְּגָדוֹ כִּי-עָרַב זֶר וּבְעֵד נִכְרִיָּה תִּבְלֶהוּ:
 14 מִבְּרֶךְ רֵעֵהוּ וּבְקוֹל גְּדוֹל בְּבִקְרֵ הַשָּׂכִּים קִלְלֵה תִחַשֵּׁב
 לוֹ: 15 הֲלֹךְ טוֹרֵד בְּיוֹם סִגְרִיר וְאַשֶׁת מְדוּנִים נִשְׁתַּוָּה:
 16 צַפְנִיָּה צַפְוֹ-רֵיחַ וְשְׁמֹן יְמִינוֹ יִקְרָא: 17 בְּרִזְלֵ בְּבִרְזֵל

יחד ואיש יחד פני-רעהו: 18 נוצר תאנה יאכל פריה
 ושמר אדניו יכבד: 19 במים הפנים לפניו כן לב האדם
 לאדם: 20 שאול ואבדה לא תשבענה ועיני האדם לא
 תשבענה: 21 מצרף לכסף וכור לזהב ואיש לפי מהללו:
 22 אם תכתוש-את האויל | במכתש בתוך הריפות בעלי
 לא-תסור מעליו אוילתו: פ 23 ידע תדע פני צאנה שית
 לבך לעדרים: 24 כי לא לעולם חסן ואם-נוזר לדור
 דור: 25 גלה חציר ונראה-דשא ונאספו עשבות הקרים:
 26 כבשים ללבושך ומחיר שדה עתודים: 27 ודי | תלב
 עזים ללחמך ללחם ביתך ותיים לנערותיך:

28

1 נסו ואין-רחף רשע וצדיקים ככפיר יבטח: 2 בפשע
 ארץ רבים שריה ובאדם מבין ידע כן יאריך: 3 גבר רש
 ועשק דלים מטר סחף ואין לחם: 4 עזבי תורה יתללו
 רשע ושמרי תורה יתגרו כם: פ 5 אנשי-רע לא-יבינו
 משפט ומבקשי יהנה יבינו כל: 6 טוב-רש הולך בתמו
 מעקש דרכים ותוא עשיר: 7 נוצר תורה כן מבין ורעה
 זוללים יכלים אביו: 8 מרבה הונו בנשך ובתרבות לחונן
 דלים יקבצנו: 9 מסיר אוננו משמע תורה גם-תפלתו
 תועבה: 10 משנה ישלים | בדרך רע בשחיתו הוא-יפול
 ותמימים ינחלו-טוב: 11 חכם בעיניו איש עשיר ודל
 מבין יחקרנו: 12 בעלץ צדיקים רבה תפארת ובקום
 רשעים יחפש אדם: 13 מכסה פשעיו לא יצליח ומודה
 ועזב ירחם: 14 אשרי אדם מפתח תמיד ומקשה לבו יפול

בְּרָעָה: 15 אַרְיֵזָהֶם וְרַב שׁוֹקֵק מִשְׁלַל רָשָׁע עַל עַם־דָּל:
 16 נָזִיד חֶסֶר תְּבוּנוֹת וְרַב מַעֲשָׂקוֹת שְׂנְאֵי בָצַע יֶאֱרִיךְ יָמָיו:
 פ 17 אָדָם עֹשֶׂק בְּדָם־נַפֶּשׁ עַד־בּוֹר יָנוּס אֶל־יִתְמֻכּוֹבוֹ:
 18 הוֹלֵךְ תָּמִים יוֹשֵׁעַ וְנִעְקָשׁ דְּרָכָיִם יִפּוֹל בְּאַחַת: 19 עֶבֶר
 אֲדַמְתּוּ יִשְׁבַּע־לֶחֶם וּמְרַדֵּף רַקִּים יִשְׁבַּע־רִישׁ: 20 אִישׁ
 אַמוּנוֹת רַב־בְּרִכּוֹת וְאֵץ לְהַעֲשִׂיר לֹא יִנְקָה: 21 הַכֶּר־פָּנִים
 לֹא־טוֹב וְעַל־פֶּת־לֶחֶם יִפְשַׁע־גֹּבֵר: 22 נִבְהַל לְהוֹן אִישׁ
 כַּעַ עֵין וְלֹא־יָדַע כִּי־חֶסֶר יִבְאֲנוּ: 23 מוֹכִיחַ אָדָם אַחֲרֵי
 תָּן יִמָּצֵא מִמַּחְלִיק לְשׁוֹן: 24 גּוֹזֵל אָבִיו וְאִמּוֹ וְאָמַר
 אֵין־פֶּשַׁע חָבֵר הוּא לְאִישׁ מִשְׁחִית: 25 רַחֲב־נֶפֶשׁ יִנְהַה
 מְדוֹן וּבּוֹטֵחַ עַל־יְהוָה יִדְשֵׁן: 26 בּוֹטֵחַ בְּלִבּוֹ הוּא כֶּסֶל
 וְהוֹלֵךְ בְּחֻמָּה הוּא יִמְלֹט: 27 נוֹתֵן לְרֵשׁ אֵין מַחְסוֹר
 וּמַעֲלִים עֵינָיו רַב־מְאָרוֹת: 28 בְּקוּם רָשָׁעִים יִסְתַּר אָדָם
 וּבְאֲבָדָם יִרְבוּ צַדִּיקִים:

29

1 אִישׁ תּוֹכַחוֹת מִקְשָׁה־עֲרֵף פֶּתַע יִשְׁבֵּר וְאֵין מַרְפֵּא:
 2 בְּרִבּוֹת צַדִּיקִים יִשְׂמַח הָעָם וּבִמְשַׁל רָשָׁע יֶאֱנַח עָם:
 3 אִישׁ־אֲהַב חֻמָּה יִשְׂמַח אָבִיו וְרָעָה זִנוּת יֶאֱבַד־הוֹן:
 4 מֶלֶךְ בְּמִשְׁפָּט יַעֲמִיד אֶרֶץ וְאִישׁ תְּרוּמוֹת יִהְרַסְנָה: 5 גֹּבֵר
 מַחְלִיק עַל־רָעָהוּ רָשָׁת פּוֹרֵשׁ עַל־פַּעַמָּיו: 6 בְּפֶשַׁע אִישׁ
 כַּעַ מוֹקֵשׁ וְצַדִּיק יִרוֹן וְשִׂמְחָה: 7 יִכַּע צַדִּיק בֵּין דָּלִים
 רָשָׁע לֹא־יִבִּין דַּעַת: 8 אֲנָשִׁי לְצוֹן יִפְיחוּ קַרְיָה וְחֻמָּמִים
 יִשִּׁיבוּ אָרֶץ: 9 אִישׁ־חָכָם גִּשְׁפָּט אֶת־אִישׁ אֲנוּל וְרַגְזוֹ וְשֹׁחַק

וְאִין נַחַת: ¹⁰ אַנְשֵׁי דְמַיִם יִשְׁנְאוּ-תֶם וְיִשְׁרִיִם יִבְקֶשׁוּ נַפְשׁוֹ:
¹¹ כָּל-רוּחוֹ יִזְצִיא כְּסִיל וְחֶכֶם בְּאַחֹר יִשְׁבְּחַנְהָ: ¹² מְשַׁל
 מִקְשִׁיב עַל-דְּבַר-שִׁקָּר כָּל-מִשְׁרָתֵיּוֹ רְשָׁעִים: ¹³ רֶשׁ וְאִישׁ
 תְּכַכְּבִים נַפְשׁוֹ מְאִיר-עֵינָי שְׁנִיחֶם יִהְיֶה: ¹⁴ מִלֶּדֶד שׁוֹפֵט
 בְּאַמְתַּת דְּלִים כְּסֹאז לְעַד יִכּוֹן: ¹⁵ שֶׁבֶט וְתוֹכַחַת יִתֵּן חֲכָמָה
 וְנֹעַר מְשַׁלַּח מִבֵּיִשׁ אָמוֹ: ¹⁶ בְּרִבּוֹת רְשָׁעִים יִרְבֶּה-פֶּשַׁע
 וְצַדִּיקִים בְּמַפְלֹתֶם יִרְאוּ: ¹⁷ יִסֵּר בְּנֶדֶד וַיִּנְיַחֵד וַיִּתֵּן מַעַדְנַיִם
 לְנַפְשֵׁד: פ ¹⁸ בְּאִין חִזּוֹן יִפְרַע עִם וְשֹׁמֵר תוֹרָה אֲשֶׁר־הוּ:
¹⁹ בְּדַבְרִים לֹא-יִסֵּר

עֶבֶד כִּי-יָבִין וְאִין מַעֲנָה: ²⁰ חֲזִיתָ אִישׁ אֵץ בְּדַבְרֵי תַקְוָה
 לְכִסִּיל מִמֶּנּוּ: ²¹ מִפְּנֵק מִנְעַר עֶבְדּוֹ וְאַחֲרִיתוֹ יִהְיֶה מְנוֹן:
²² אִישׁ-אֶף יִגְרֶה מְדוֹן וּבַעַל חֲמָה רַב-פֶּשַׁע: ²³ גְּאֹת אָדָם
 תִּשְׁפִּילְנוּ וּשְׁפַל-רוּחַ

וְתַמְדַּ כְּבוֹד: ²⁴ חוֹלֵק עִם-גֹּבַב שׁוֹנֵא נַפְשׁוֹ אֱלֹה יִשְׁמַע
 וְלֹא יִגִּיד: ²⁵ חֲרִיבַת אָדָם יִתֵּן מוֹקֵשׁ וּבוֹטַח בִּיהִנּוּה
 יִשְׁגֹּב: ²⁶ רַבִּים מִבְּקָשִׁים פְּנִי-מוֹשֵׁל וּמִיִּהְוָה מִשְׁפֵּט-אִישׁ:
²⁷ תוֹעֵבַת צַדִּיקִים אִישׁ עוֹל וְתוֹעֵבַת רְשָׁע יִשְׂר-דֶּרֶד: פ

30

¹ דַּבְרֵי ו אַגּוּר בּוֹן-יָקָה הַמְשָׂא נַאֵם הַגֹּבֵר לְאִיתִיאל
 לְאִיתִיאל וְאָכַל: ² כִּי בַעַר אֲנֹכִי מֵאִישׁ וְלֹא-בִינַת אָדָם לִי:
³ וְלֹא-לְמַדְתִּי חֲכָמָה וְהַעַת קִדְשִׁים אֲדַע: ⁴ מִי עָלָה-שָׁמַיִם
 וַיִּלְדֵּד מִי אֲסַף-רוּחַ וּבְחַפְנָיו מִי צָרַר-מַיִם וּבִשְׁמֹלָה
 מִי חֲקִים כָּל-אַפְסֵי-אָרֶץ מִה-שָׁמוּ וּמִה-שָׁם בָּנוּ כִּי תַדַּע:

5 כֹּל־אִמְרַת אֱלֹהִים צְרוּפָה מְגִן הוּא לַחֲסִים בּוֹ: 6 אֶל־תּוֹסֶפֶה
 עַל־דְּבָרָיו פֶּן־יִוְכַח בְּךָ וּנְכַזְּבֶתָ: 7 שְׁתִּים שְׁאַלְתִּי
 מֵאִתְּךָ אֶל־תִּמְנַע מִמְּנִי בְּטָרִם אֲמוֹת: 8 שׂוֹא וְדַבֵּר־כְּזָב
 הִרְחִק מִמְּנִי רָאשׁ וְעֵשֶׁר אֶל־תִּתֶן־לִי הַטְרִיפְנִי לַחֵם
 חֲקִי: 9 פֶּן אֶשְׁבַּע וְכַחֲשִׁיתִי וְאִמְרַתִּי מִי יִהְיֶה וּפֶן־אֲנַרְשׁ
 וּנְנַבְתִּי וְתַפְשִׁיתִי שֵׁם אֱלֹהִי: 10 אֶל־תִּלְשֵׁן עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָי
 פֶּן־יִקְלַלְךָ וְאִשְׁמַתְךָ: 11 דֹּר אָבִיו יִקְלַל וְאֵת־אִמּוֹ לֹא
 יִבְרָךְ: 12 דֹּר טָהוֹר בְּעֵינָיו וּמִצְאָתוֹ לֹא רַחֵם: 13 דֹּר
 מִה־רָמוֹ עֵינָיו וְעַפְעָפִיו יִנְשָׂאוּ: 14 דֹּר וְחַרְבוֹת שִׁנָּיו
 וּמֵאֲכָלוֹת מֵתִלְעָתֵיו לֹא־כֹל עֲנִיִּים מֵאַרְץ וְאֲבִיוֹנִים מֵאֲדָם:
 15 לְעֹלֹקָה וְשִׁתִּי בְנוֹת הַבַּיִת וְהַב שְׁלוֹשׁ הִנָּה לֹא
 תִשְׁבַּעְנָה אַרְבַּע לֹא־אָמְרוּ הוּן: 16 שְׂאוֹל וְעֹצֵר רַחֵם אֲרִץ
 לֹא־שִׁבְעָה פִּים וְאֵשׁ לֹא־אָמְרָה הוּן: 17 עֵין וְתִלְעַג לֹא־בִי
 וְתִבּוֹז לִיקָה־תֵּאֵם יִקְרוּת עַרְבֵי־בַחַל וַיֵּאכְלוּהָ בְנֵי־נֶשֶׁר: 18
 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה נִפְלְאוּ מִמְּנִי וְאַרְבַּע לֹא יִדְעֵתִים: 19 דֶּרֶךְ
 הַנֶּשֶׁר וּבִשְׂמִים דֶּרֶךְ נָחֵשׁ עָלַי צוּר דֶּרֶךְ־אֲנִיָּה בְּלִבֵּי־ם
 וְדֶרֶךְ גָּבֵר בְּעֵלְמָה: 20 כֵּן וְדֶרֶךְ אִשָּׁה מְנַאֶפֶת אֲכָלָהּ
 וּמִחֲתָה פִּיהָ וְאִמְרָה לֹא־פָעַלְתִּי אֵין: 21 תַּחַת שְׁלוֹשׁ
 הִנָּזָה אֲרִץ וְתַחַת אַרְבַּע לֹא־תוּכַל שְׂאֵת: 22 תַּחַת־עֶבֶד
 כִּי יִמְלִיךְ וְנִבָּל כִּי יִשְׁבַּע־לַחֵם: 23 תַּחַת שְׁנוּאָה כִּי תִבְעַל
 וְשִׁפְחָה כִּי־תִירַשׁ גְּבֻרָתָהּ: 24 אַרְבַּעָה הֵם קִטְנֵי־אֲרִץ
 וְהֵמָּה חֲכָמִים מִחֲכָמִים: 25 הַנְּמָלִים עִם לֹא־עָז וַיִּכְיֶנוּ בְּקִיץ
 לַחֲמָם: 26 שִׁפְנִים עִם לֹא־עָצוּם וַיִּשִׂמוּ בַסֵּלַע בֵּיתָם:
 27 מֶלֶךְ אֵין לְאַרְבָּה וַיִּצָּא חֲצִץ כָּלּוֹ: 28 שְׂמִמִּית בְּיַדָּם

תִּתְפַּשׁ וְהִיא בְּתִיכְלִי מִלֶּךְ: פ 29 שְׁלֹשָׁה הֵמָּה מִיִּטְיָבִי צָעֵד
 וְאֶרְבַּעַה מִיִּטְיָבִי לְכַת: 30 לִישׁ גִּבּוֹר בִּבְהֵמָה וְלֹא־יָשׁוּב
 מִפְּנֵי־כָל: 31 זְרִזִיר מְתַנְּנִים אוֹתֵי־שׁ וְלִמֶּלֶךְ אֶלְקוּם עִמּוֹ:
 32 אִם־נִבְלָתָה בְּהַתְנַשֵּׂא וְאִם־זְמוֹתַיִךְ לָפָה: 33 כִּי מִיַּץ חֶלֶב
 יוֹצֵיא חֲמָאָה וּמִיַּץ־אֵף יוֹצֵיא דָם וּמִיַּץ אֲפִים יוֹצֵיא רִיב: פ

31

1 דְּבָרֵי לְמוֹאֵל מִלֶּךְ מִשְׂא אֲשֶׁר־יִסְרְתוּ אִמּוֹ: 2 מִה־בְּרִי
 וּמִה־בֶּרֶטְנִי וּמִה בֶּר־נְדָרַי: 3 אֶל־תִּתֵּן לְנָשִׁים חֵילָךְ
 וְדַרְכֵיךָ לְמַחֲזוֹת מַלְכִּין: 4 אֵל לְמַלְכִּים וּלְמוֹאֵל אֵל
 לְמַלְכִּים שְׂתוּגִין וְלִרְזוּזִים אוֹ שֶׁכֶר: 5 פֶּן־יִשְׁתַּח וְיִשְׁכַּח
 מִחֻקְךָ וְיִשְׁנֶה דִין כָּל־בְּנֵי־עֲנִי: 6 תִּנּוּ־שֶׁכֶר לְאוֹבֵד וְיִין
 לְמָרִי נַפְשׁ: 7 יִשְׁתַּח וְיִשְׁכַּח רִישׁוֹ וְעַמְלּוֹ לֹא יִזְכֶּר־עוֹד:
 8 פֶּתַח־פִּיךָ לְאֵלִים אֶל־דִּין כָּל־בְּנֵי חֲלוֹף: 9 פֶּתַח־פִּיךָ
 שְׁפֹט־צַדִּיק וְדִין עֲנִי וְאֲבִיוֹן: פ 10 אֲשֶׁת־חֵיל מִי יִמָּצָא
 וְרָחַק מִפְּנִינִים מְכָרָה: 11 בְּטַח בָּהּ לֵב בַּעֲלָהּ וְשִׁלָּל לֹא
 יַחֲסֵר: 12 גִּמְלָתָהּ טוֹב וְלֹא־רָע כָּל יָמֵי חַיֶּיהָ: 13 דַּרְשָׁה
 צָמֵר וּפְשָׁתִים וְתַעֲשׂ בְּחַפְזָה כַּפִּיָּה: 14 הִיִּתָּה כְּאֲנִיּוֹת סוֹחֵר
 מִמְּרָחֵק תִּבְיָא לְחֻמָּה: 15 וְתִקְּם וּבְעוֹד לֵילָה וְתִתֵּן טַרְף
 לְבֵיתָהּ וְחֹק לְנַעֲרֹתֶיהָ: 16 זָמְמָה שָׂדֶה וְתִקְּחָהּ מִפְּרֵי
 כַּפִּיָּה נֹטַע כָּרִם: 17 חֲגֹרָה בְּעוֹז מְתַנְּנֶיהָ וְתֹאמֶץ זֹרְעוֹתֶיהָ:
 18 טַעֲמָה כִּי־טוֹב סַחֲרָה לֹא־יִכָּבֵד בְּלִיל גֵּרָה: 19 יָדֶיהָ
 שְׁלָחָה בְּכִישׁוֹר וְכַפִּיָּה תִמְכּוּ בַּלֶּךְ: 20 כַּפָּה פָּרִשָׁה לְעֲנִי
 וְיָדֶיהָ שְׁלָחָה לְאֲבִיוֹן: 21 לֹא־תִירָא לְבֵיתָהּ מִשְׁלָג כִּי
 כָּל־בֵּיתָהּ לְבָשׁ שָׁנִים: 22 מִרְבֵּדִים עֲשֶׂתָה־לָּהּ שֵׁשׁ וְאֶרְנָמָן

לְבוּשָׁה: ²³ נֹדַע בְּשָׁעָרִים בַּעֲלָהּ בְּשִׁבְתָּהּ עִם־זַקְנֵי־אָרֶץ:
²⁴ סָרִין עֲשָׂתָה וְתִמְכֹּר וְחָגֹר נָתַתָּה לְכַנְעָנִי: ²⁵ עִז־וְהָדָר
 לְבוּשָׁה וְתִשְׂחַק לְיוֹם אַחֲרוֹן: ²⁶ פִּיהָ פִּתְחָה בְּחִכְמָה
 וְתוֹרַת־חֹסֵד עַל־לְשׁוֹנָה: ²⁷ צוֹפִיָּה הִלִּיכֹת בֵּיתָהּ וְלֶחֶם
 עֲצָלוֹת לֹא תֹאכַל: ²⁸ קָמוּ בְּנֵיהָ וַיֵּאֲשְׁרוּהָ בַּעֲלָהּ וַיַּהֲלֵלָהּ:
²⁹ רַבּוֹת בָּנוֹת עָשׂוּ חֵיל וְאֵת עֲלִית עַל־כָּלָנָה: ³⁰ שָׁקַר הַחֹן
 וְתָבַל הַיָּפִי אִשָּׁה יִרְאֵת־יְהוָה תִּיֵּא תִתְהַלָּל: ³¹ תִּנּוּ־לָהּ
 מִפְּרֵי יָדֶיהָ וַיַּהֲלֵלֶיהָ בְּשָׁעָרִים מֵעֲשִׂיהָ:

הקודש כתבי

The Hebrew Old Testament, Westminster Leningrad Codex

Public Domain

Language: עברית (Hebrew)

Dialect: Biblical/Ancient

Lemma and morphology data are licensed under a Creative Commons Attribution- ShareAlike license (<http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/>). For attribution purposes, credit the Open Scriptures Hebrew Bible Project. The text of the WLC remains in the public domain.

2017-12-27

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020

d1a7663b-2d06-5130-ae51-1db48e8c0710